

Külföldi hírek

budapest, 1983. február 9.

kül

s z e r d a

sk0001 4 260 mtik1003

magyar-csehszlovák művésztalálkozó

prága, 1983. február 9./mti/ - magyar-csehszlovák bábművészeti eszmecsere-t rendezett kedden délután prágában a magyar kulturális központ abból az alkalomból, hogy a budapesti állami bábszínház társulata a két ország kulturális együttműködési munkaterve alapján vendégszereplésre a csehszlovák fővárosba érkezett. a csehszlovák színházművészeti szövetség közreműködésével szervezett találkozón megjelentek a csehszlovák bábművészeti és színházi élet neves képviselői, ott voltak továbbá szilágyi dezső kossuth-díjas kiváló művésszel, a színház igazgatójával az élen a magyar társulat vezetői és a csehszlovákiai turné műsorán lévő „háry jános”, című báb-daljáték színész-főszereplői.

a budapesti vendégek tájékoztatták csehszlovák kollégáikat az állami bábszínház törekvéseiről, eredményeiről, műsorpolitikájáról, szervezetéről és munkájának más szakmai részleteiről. a kerekasztal-beszélgetés folyamán miroszlav cesal professzor, a prágai művészeti főiskola báb-tanszékének vezetője megállapította, hogy a magyar bábművészetnek - a hagyományosan szoros együttműködés folytán is - sok a közös vonása a csehszlovákkal.

sn/hi már

07.26

090283 1189

fi

sk0002 4 230 mtik1005 /panoráma/

kármentő diplomácia-2.

shultz külügyminiszter pekingi utja előtt ingerülten háritotta el a tajvanra vonatkozó kérdéseket azzal, hogy „nem fogjuk eltajvanizálni”, a tárgyalásokat. kezdetben úgy tűnt, hogy a pekingi tárgyalások kedvező légkörben folynak. shultz a megbeszélések végén jó hangulatu sajtóértekezletet tartott és szavaiból kitűnt: reméli, immár ismét sinen vannak a kínai-amerikai kapcsolatok. elutazása után azonban értékelő kommentárt közölt a tárgyalásokról az új kina hirügynökség. a kommentár gyakorlatilag panaszlista, és belőle csak arra lehet következtetni, amilyen következtetésre maga a hirügynökség is jut: shultz tárgyalásai „bizonyos mértékig”, elősegítették a kapcsolatok fejlődését. „bizonyos mértékig”, - és nem jobban.

a hirügynökség nem minden él nélkül jegyezte meg: egyes külföldi sajtószervek szerint az egyesült államok tulajdonképpen a szovjet-kínai kapcsolatok normalizálásának folyamatát szeretné megnehezíteni. ez a nyílt utalás árnyaltan fogalmazva annyit jelenthet, hogy ez nem fog washingtonnak sikerülni - hiába célzott pekingben shultz arra, hogy a szovjetunió állítólag a távol-keletre akarja áthelyezni európából talán kivonandó rakétáit.

a diplomáciai kármentés ezért nem a legjobban végződött washington számára és legjobb esetben is csak időlegesen sikerült betönni - a newsweek szavaival - „a diplomácia falán keletkezett réseket”, az amerikai külpolitikái gépezet még mindig a szerveződés stádiumában van, csak az a probléma, hogy „a világ nem várhat, amíg a kormányzat beletanul a munkába”, - írta a newsweek.

nemcsak erről van szó - de a newsweeknek a maga módján igaza van. a világ nem várhat.

fg bd

fodor györgy - mti-panoráma

07.33

090283 1767

F

.-.

sk0003 4 230 mtik1006

kamionosok

washington, 1983. február 9. /mti/ - egy hete tart a független amerikai kamionosok sztrájkja, amelyben egyes becslések szerint tíz-huszezer önálló teherfuvaros vett részt, de mivel a 75 ezer kamionost számláló szállítómunkások szakszervezete nem csatlakozott a megmozduláshoz, annak hatékonysága a várakozások alatt maradt.

a sztrájkoló kamion-sofőrök azt remélték, hogy komoly zavarokat okozhatnak az ország élelmiszer-ellátásában, ilyen veszély azonban egy pillanatig sem fenyegetett. emellett a független kamionosok szakszervezetének az az érve, hogy a gallononként ötcentes benzinadó tönkreteszi a teherfuvarozókat, szintén nem talált széles visszhangra: az opec-árak esésének hatására éppen a legutóbbi napokban kezdtek csökkenni a benzinárak az egyesült államokban.

elizabeth dole, a hétfőn beiktatott új amerikai közlekedési miniszter kudarcnak minősítette a több száz véres incidenssel, lövöldözéssel, verekedésekkel és más erőszakcselekményekkel kísért sztrájkot, s felajánlotta: kész találkozni a fuvarozók bármely felelősséget érző képviselőjével a vitás kérdések megbeszélése céljából, a kölcsönös tisztelet légkörében.

az országuti erőszakcselekmények száma e hét elején csökkent. a louisiana állambeli független kamionosok hivatalosan bejelentették, hogy feladják a sztrájkot, és a legelszántabb pennsylvaniai sztrájkolóknak egy része is felhagyott az elszigetelt akcióval.

br/jp már

07.35 090283 1446

fi

--

sk0004 4 230 mtik1007 /panoráma/

kétszemélyes pályaudvar

moszkvai filmlevél horváth juliától, az mti tudósítójától

moszkva, 1983. február 9. /mti-panoráma/ - „ha kellemetlenségeid vannak, ha beteg vagy, ha elhagyott a szerelem, jusson eszedbe, hogy hinni kell az emberekben, hogy az élet gyönyörű, hogy vannak csodák...”, eldar rjazanov filmrendező így fogalmazta meg mondanivalóját legújabb filmjében, a „kétszemélyes pályaudvar”, -ban, amelyet hatalmas sikerrel a napokban mutattak be moszkvában.

rjazanov tizenöt éves szünet után másodszor kísérletezett Ljudmila gurcsenkóval, és a jelek szerint ismét „sikerfilm”, született. intelligens komédia - talán ez a meghatározás fedi legjobban a film műfaját. a sok személyes bonyodalom közben határozott, élénk színekben villan fel a két főszereplő körül a társadalom gondjainak egy-egy köre. a néző nem tudja, kacagjon-e a zürzavaron, a kellemetlenségeken, vagy inkább meghatódjon azon, ahogy a két főszereplő egymás felé fordulva felülemelkedik mindezen. a történet a pályaudvari resti pincérnője és a véletlenek összjátéka folytán a kisvárosban ragadó tehetséges fővárosi zenész kapcsolatáról szól.

a pincérnő megszemélyesítője, Ljudmila gurcsenko, ez a magyar nézők előtt is ismert, különös szépségű színésznő, rjazanov rendezésében 15 évvel ezelőtt szerepelt először filmen. az operett-szerű alkotás után hosszú évekig senki sem mert neki prózai szerepet kínálni. a jég csak évek múltán tört meg és ma gurcsenko az egyik legnépszerűbb szovjet színésznő. platon rjabinyin muzsikust a leningrádi oleg baszilasvilli alakítja: a szovjet nézők körében ő is a legkedveltebb színészek közé tartozik. egy-egy epizódban kitűnő színészként bukkan fel a vásznon a rendezőként ismert nyikita mihalkov, valamint maga eldar rjazanov is.

a zenész rjabinyin édesapjához utazik bucsuzni: felesége ugyanis gázolt, de ő magára vállalta a felelősséget és a börtönbe készül éppen. lekési a vonatot, majd elloppják az igazolványát, később a pénzét is, így két napot kénytelen a kisvárosi pályaudvaron eltölteni. egyetlen „támasza”, a pincérnő, akinek undoksága miatt lekészte a vonatot. a közös viszontagságok és az együtt töltött idő éppen elégnek bizonyul ahhoz, hogy az elvált asszony és a férfi között az összetartozás érzése alakuljon ki, és hogy ebből később a távolság ellenére - vagy éppen azért - szerelem bontakozzék ki.

a mű szinte egyetlen szépséghibáját, vagyis hogy ritmusa néhol lelassul, a néző megbocsátja - úgy érzi, kár lett volna kihagyni bármit is a filmből, amelyet végignevetett-könnyezett.

hj sj-pan
07.37 090283 2576

Fi

sk0005 4 230 mtik1004 /panoráma/

„kármentő diplomácia,, /1. rész/

1983. február 9. /mti-panoráma/ - a cím a newsweek című amerikai hetilapból származik. a cikk pedig, amely felett ez a cím áll, a két éve kormányzó reagan elnök külpolitikáját értékeli - és azelőtt íródott, hogy george bush alelnök elindult nyugat- Európába, george shultz külügyminiszter pedig kínába, hogy bevallottan a címben jelzett feladatot hajtsa végre. a nem éppen meleg hangú írás végső kicsengése egyszerű: talán megváltozott a reagani diplomácia hangja, de a tartalom nem. azzal pedig, hogy mindent alárendelt a kommunistaellenességnek, summázhatnánk a newsweek gondolatmenetét, mindenfelé nehéz helyzetbe került.

utnak indult hát bush alelnök és shultz külügyminiszter, hogy az amerikai kül- és belpolitika egyik kritikusként nevezhető szakaszában megőrizze az amerikai érdekeket a „trilaterális világ,, két másik pontján: ázsiában és nyugat-Európában. az elnökválasztást megelőző két év mindig kritikus az egyesült államokban. külpolitikai sikerekre - és csak sikerekre - van szükség. vagy az elmaradottak pótlására. márpedig reagan első két éve nem éppen bővelkedik a sikerekben: sikertelen szankciók, viszályok a szövetségesekkel, vita kínával és még japánnal is. az örök témában, a közel-keleten a „helyzet változatlan,,.

az egyesült államok tekintélyének /reagan tekintélyének/ megőrzése szempontjából döntő év az ideje: ha reagan hajthatatlan marad, a diplomáciai zsákutcákból nincs kiút. ha viszont amerika most feladja álláspontját, azt vethetik szemére a választói. bush alelnök tehát azért indult Európába, hogy bebiztosítsa a szövetségesek szilárd támogatását washington számára a rakétatelepítési kérdésben - szemben a nagyszabású „szovjet békeoffenzívával,,.

talán jelképes, hogy az alelnök először az NSZK-ba - az új rakéták telepítése szempontjából legfontosabb, és választások előtt is álló országba utazott. utjának utolsó állomása pedig nagy-britannia, amely ez idő szerint washington legbiztosabb támaszának számít.

az alelnöknek számtalan sajtóértekezletén, látogatásán sikerült is bizonyos sikereket elkönyvelni és növelni a washington iránt érzett szolidaritást. a „nullaváltozat,, tántoríthatatlan híveként érkezett Európába, de kénytelen volt kijelenteni azt is, hogy „nem a mindent vagy semmit hívei vagyunk,,. hogy tehát a „nullamegoldás,, a reális amerikai politika, vagy az idézett hajlékonyabb változat - választ csak az elkövetkező hetek, hónapok adnak majd, mind washingtonban, mind nyugat-Európában. /folyt/

fg bd

07.38

090283 2536

f

sk0006 4 230 mtik1008 /panoráma/

találkozunk a bíróságon -.

washington, 1983. február 9. /dpa-- mti -panoráma/ - „majd a bíróságon találkozunk!„ - sehol a világon nem gondolják annyira komolyan ezt a fenyegetést, mint az egyesült államokban. a bánásmóddal elégedetlen páciensek orvosukat, tanulók tanáraikat perlik be. gazdag férfiak barátnői milliós kártérítést követelnek bírósági úton, ha véget ért a szerelem, a rossz utakon balesetet szenvedők perlik a városi tanácsot - new yorknak például csak 1981-ben 15 millió dollárjába kerültek a tengely - és lábtörést okozó gödrök és kátyúk.

a csalódottság egészen groteszk követeléseket is szül. a chicagói bears labdarugócsapat egyik szurkolója a sorjában több mérkőzést elveszített csapat ellen indított eljárást. indokolás: az ügyfél becsapása.

egy kilencéves kislány indiana államból az édességgyártót követelt kártérítést csalódottságában, mert a bonbonos dobozban nem találta meg az ígért reklámjátékot.

san franciscóban az ókori egyiptom kiállításon tutenkámén arany halotti maszkjára vigyázó rendőrt enyhe gutaütés érte. most perel, mert „a fáraó átkának esett áldozatul,,.

egy arizonai apa lányától követel nagyobb összeget a neki okozott „lelki stresszért,,. a lány a válófélben lévő szüleiről olyan jellemzést adott, hogy a bíróság őt az anyjának ítélte, az apa pedig dührohámot kapott.

néha nem is rossz üzlet a pereskedés. az amerikai bíróságok időnként horribilis kártérítési összegeket ítélnék meg. egy házaspár 208 ezer dollárt nyert azon, hogy érvényes jegyük ellenére nem engedték fel őket a túlzusfolt repülőgépre. a keresetek millióival elárasztott bíróságok valósággal fuldokolnak. a biztosító társaságok a díjakat, a városi tanácsok az adókat emelik - hogy fedezhessék a nyakukba akasztott perek költségeit. az egyre jobban kereső ügyvédek a markukba nevetnek.

az amerikai szociológusok a pereskedő kedv okát az emberi kapcsolatok elsivárosodásában, az elidegenedésében látják. a jogászok elégedettek, bár megjegyzik: egyeseknek azért teljesen hamis fogalmaik vannak arról, mivel lehet a bírósághoz fordulni. elrettentő példaként hozzák fel annak a férfinak az esetét, aki 200 dollár kártérítést követelt, mert egy kétéves kisfiu háromkerekes biciklijével enyhén megkarcolta kocsijának ajtaját.

pn sj-pan
07.42 090283 2299

fi

sk0007 4 230 mtik1009

shultz - japán sajtó

tokió, 1983. február 9. /mti/ - noha az amerikai külügyminisztert pekingi és szöuli tárgyalásai részleteinek ismertetése céljából csütörtökre tokióba várják, a japán lapok mégis már most, előzetesen igyekeznek megvonni george shultz kínai látogatásának mérlegét. szerdai kommentárjaikban általánosságban azt a véleményt hangoztatják, hogy a tajvani probléma változatlanul „időzített bomba”, a két ország kapcsolataiban. ezt a bombát shultznak nem sikerült hatástalanítania. a japán sajtó értesülései szerint a tajvani amerikai fegyverszállítások kérdésének szentelték a legtöbb időt a tárgyalásokon, mindazonáltal ezen a téren érték el a legkisebb haladást. peking főképp azt nem tudja megbocsátani, hogy washington nem hajlandó pontos időrend szerint elkötelezni magát a fegyverszállítások csökkentésére, illetve beszüntetésére.

a tekintélyes mainichi simbun szerkesztőségi cikkében arra hívta fel a figyelmet, hogy pekingben ezuttal nem zengett úgy a „szovjetellenes kórus”, mint alexander haig volt amerikai külügyminiszter legutóbbi kínai látogatásakor.

pl/jp már

07.52 090283 1121

--

sk0008 4 230 mtik1010

amerikai vadászgépek tajvannak

washington, 1983. február 9. /afp/upi/reuter/ - tavaly december óta az egyesült államok hatvanhat darab f-104-es starfighter vadászgépet szállított tajvannak - közölték kedden a washingtoni külügyminisztériumban.

hirügynökségek emlékeztetnek rá: a bejelentés néhány nappal azután hangzott el, hogy george shultz amerikai külügyminiszter kínában járt. pekingben ekkor - mint ismeretes - megerősítették, hogy helytelenítik a tajvannak szóló amerikai fegyverszállításokat.

a tavaly augusztusi amerikai-kínai közös nyilatkozatban reagan elnök ígéretet tett: washington csökkentti a tajvannak szóló fegyverszállításokat.

... ps mj fn

07.54 090283 0688

E

--

sk0009 4 230 mtik1011

vizügyi sztrájk

London, 1983. február 9. /mti/ - a brit vízművek vezetői kedden este bejelentették, hogy számítási hibát vétettek: a béremelési ajánlat, amelyet a sztrájkoló dolgozóknak - 28 ezer kétkézi munkásnak - tettek, nem 7.3, hanem 8,5 százalék. a valóságban ez nem jelent több pénzt, de számszerűen tetszetősebb.

a szakszervezeti bértárgyaló küldöttség ezt a bejelentést gunyos elutasítással fogadta. eközben észak-angliában a sztrájkolók megszálltak több vízművet, hogy megakadályozzák a mérnököket, műszakiakat és más „fehérgallérosokat”, abban, hogy a szükséges javításokat és karbantartásokat magas túlórapénzért vagy külön juttatásokért elvégezzék. ez új fejlemény, amely nyilvánvalóan súlyosbitani fogja a helye~~t~~et.

a vizügyi hatóságok 1982. novembere óta tarka játékot folytattak a számokkal. első béremelési ajánlatuk 4 százalék volt. ezt rövidesen 5.5, majd 7.3 százalékra javították. vasárnap, a harmadik hete folyó sztrájk megszüntetésének első biztató jeleként, arról nyilatkoztak, hogy heti 5-10 font pótlólagos kereseti lehetőséget is fel tudnak kínálni. ez azonban megint pontatlannak bizonyult, mert a tárgyalásokon kiderült, hogy a tényleges összeg csupán 86 penny, és az sem mindenkinek járna.

a szakszervezetek pillanatnyilag elzárkóznak a munkáltatók által javasolt döntőbíráskodástól. tárgyalásos megegyezést akarnak, amire azonban nincs kilátás.

ae/jp

08.05

090283 1426

R

--

sk0010 4 230 mtik1012

magyar felszólalások

new york, 1983. február 9. /mti/ - az erőszak alkalmazásának tilalmával kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó ENSZ-különbizottság keddi ülésén felszólt budai iván magyar küldött. kifejtette, hogy a nemzetközi kapcsolatokban tapasztalható negatív változások, a feszültség növekedése miatt különösen fontos, hogy a bizottság mielőbb teljesítse az ENSZ-közgyűlésétől kapott megbízatását, nevezetesen az erőszak alkalmazásának és az erőszakkal való fenyegetésnek a tilalmát rögzítő világszerződés kidolgozását.

magyar felszólalás hangzott el a világűr békés felhasználásával foglalkozó ENSZ-bizottság általános vitájában is. szegő károly, a központi fizikai kutató intézet tudományos igazgatója ismertette Magyarország űrkutatási tevékenységének fő irányait és eredményeit, s állást foglalt az unispac-82 értekezlet határozatainak következetes végrehajtása mellett.

kr/jp

08.08 090283 0917

-.-

sk0011 4 230 mtik1013

bush londonban

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

london, 1983. február 9. /mti/ - szerdán londonba, nyugat-európai körútjának utolsó állomására érkezik george bush amerikai alelnök.

tárgyal thatcher miniszterelnökkel, pym külügyminiszterrel, heseltine hadügyminiszterrel, és találkozik a parlamenti ellenzék /munkáspárt, szociáldemokraták, liberálisok/ vezéreivel is. programját egy nyilvános előadás és egy sajtóértekezlet egészíti ki. az országból csütörtökön utazik el.

a brit kormánnyal kevés igazi tárgyalnivalója lesz. erre maga margaret thatcher mutatott rá kedden, az alsóházban, amikor egy képviselő kérdésére válaszolva kijelentette: bushhal azokat a javaslatokat fogják megvitatni, amelyek „már az asztalon vannak,, és „a szovjetunió elfogadhatja őket, ha úgy akarja,,.

F

1983.02.09.

- 10 -

kül

a miniszterelnök félreérthetetlenül a több ízben elutasított „nullamegoldásra”, célzott, amelynek hitele az egyesült államok szövetségeseinél jelenleg nem tulságosan erős.

a továbbiakban margaret thatcher nagy határozottsággal megjövendölte nemcsak a tárgyalás témáját, hanem eredményét is. azt mondta, ő és bush „egyformán úgy fogják találni, hogy az ut nyitva áll az igazi leszerelés felé, az utat csakis a szovjetunió torlaszolja el, amikor nem hajlandó tárgyalni a nullamegoldás felé vezető lépésekről,..

a brit sajtó valamennyi mérvadó orgánuma már george bush elindulása előtt megírta, hogy a nullamegoldás kilátástalan indítvány, s ha az egyesült államok előre akar lépni, módosítania kell eredeti - thatcher asszony által is felidézett - javaslatán. ez viszont nem bushra vár.

reális számítások szerint az amerikai alelnök határozott ellenvéleményt londonban csak az ellenzéki pártoktól fog hallani, különösen a munkáspárti vezetőktől, akik a legkomolyabb figyelemre érdemesnek tartják a szovjet javaslatokat, és határozottan a reagan környezetében uralkodó szélsőségesség termékének tekintik a jelenleg érvényben lévő amerikai vonalat.

tagadhatatlan ugyanakkor, hogy a nullamegoldáshoz képest „közbülső”, - másszóval a szovjet fél számára elfogadhatónak tetsző - megoldások lehetőségére január 16-i tv-nyilatkozatában margaret thatcher, majd ezt követően - több ízben - pym külügyminiszter is utalt. ilyen amerikai kezdeményezésnek azonban nincs jele, és az egymást követő brit hűségnyilatkozatok sem amellet szólnak, hogy nagy-britannia rugalmasságra kívánná rábírní szövetségését.

ae/jp már

08.19

090283 2466

fi

..-

sk0012 4 230 mtik1014

hitacsi - ipari kémkedés

san francisco, 1983. február 9. /reuter/ - ipari kémkedésben mondotta ki bűnösnek a san francisco-i szövetségi bíróság a hitacsi japán mammutvállalatot. a bíróság kedden kihirdetett ítélete szerint a hitacsi az ibm számítógép-gyártó cég titkos adatainak megszerzésére szövetkezett. a bíróság az ilyen esetekben kiróható maximális pénzbüntetést szabta ki, tízezer dolláros pénzbírságra ítélte magát a vállalatot.

a hitacsi két alkalmazottját szintén bűnösnek találta a bíróság; rájuk tíz, illetve négyezer dolláros pénzbüntetést rótt ki.

nyolc hónappal ezelőtt az amerikai hatóságok egy másik japán céggel, a micubisi elektronikai vállalattal és tizennyolc egyénnel szemben is azt a vádat hozták fel, hogy az ibm által kifejlesztett komputerekkel kapcsolatos titkos adatok megszerzésére szövetkeztek.

ps mj fn

08.23 090283 0867

-.-

sk0013 4 230 mtik1015

amerikai támaszpontok

athén, 1983. február 9. /upi/ap/ - tüntetés zajlott le kedden athénban a görögországban lévő amerikai támaszpontok ellen.

a görög kommunista párt által kezdeményezett békés tiltakozó megmozdulás résztvevői a görög törvényhozás épülete elé vonultak, és a támaszpontok felszámolását, az amerikaiak távozását követelték. ezzel az akcióval kezdetét vette az a tiltakozás-sorozat, amely február 25-én országos tüntetéssel ér véget.

mint ismeretes, jelenleg görög-amerikai tárgyalások folynak a görögországi támaszpontok további sorsáról. a görög kormány szóvivője szerint a tüntetés nem befolyásolja a görög tárgyalófél álláspontját. a támaszpontok felszámolásának menetrendjét ugyanakkor belátható időn belül ki kell dolgozni - szögezte le a szóvivő.

szi mj fn

08.26 090283 0812

fi

-.-

sk0014 4 230 mtik1016

honecker-javaslat

bochkor jeno, az mti tudósítója jelenti:

berlin, 1983. február 9. /mti/ - a svéd kezdeményezés - az európai atomfegyvermentes övezet - támogatására szólította fel nyugat-németországot erich honecker, az nszép kb főtitkára, államfő helmüt kohl szövetségi kancellárhoz intézett üzenetében.

a kedden este nyilvánosságra hozott üzenetben honecker tájékoztatja a nyugatnémet kormányfőt az ndk kormányához intézett svéd jegyzékről. az ndk gondosan megvizsgálta a svéd javaslatot és arra a meggyőződésre jutott, hogy egy ilyen övezet megteremtése hasznos lépés lenne az európai béke megszilárdításához és az enyhülés irányzatának folytatásához. ezért olyan döntést hozott, hogy támogatja a svéd kezdeményezést, és erről hivatalosan is értesítette a svéd kormányt. a német demokratikus köztársaság - a svéd javaslaton túlmenően - kész egész területét e célra rendelkezésre bocsátani az egyenlőség és az egyenlő biztonság elvének figyelembevételével.

a nyugatnémet kancellárhoz intézett levelében honecker hangsúlyozza: „ a svéd kezdeményezés jelentőségéből, valamint a két német államnak a béke iránti felelősségéből és abból a kötelezettségéből kiindulva, hogy tevékenyen hozzá kell járulniuk egy nukleáris katasztrófa megakadályozásához - igen nagy sulya volna annak, ha ezt a kezdeményezést a német szövetségi köztársaság kormánya is támogatná „.

erich honecker várja, hogy az nszk kormánya tájékoztatni fogja döntéséről.

kísérő okmányként honecker leveléhez csatolta a svéd kormánynak az ndk-hoz intézett jegyzékét és az ndk kormányának válaszát.

a levélhez hasonlóan, mindkét jegyzéket kedden nyilvánosságra hozták berlinben.

... bj/jp már

08.30 090283 1713

fi

sk0015 4 230 mtik1017

ensz - közel-kelet

new york, 1983. február 9. /taszsz/ - az izrael által megszállt arab területek helyzetének újbóli megvitatására kérte fel az ENSZ biztonsági tanácsát az arab országok csoportja.

a BT a múlt év novemberében már foglalkozott a kérdéssel; az elfogadott határozatok ellenére azonban Izrael a megszállt területeken új településeket hozott létre, illetve a régiakat bővítette azzal a céllal, hogy így módon végérvényesen bekebelezze a földeket. az izraeli hatóságok egyidejűleg fokozzák a palesztin lakosság elnyomását is.

szimjfn

08.36 090283 0574

--

sk0016 4 230 mtik1018

közel-kelet - pravda

moszkva, 1983. február 9. /mti/ - Izrael újabb katonai akcióra, Szíria megtámadására készül. ezt a célt szolgálja a szíria-ellenes kampány, amihez Izrael ürügyként a szíriai légvédelem korszerűsítését használja fel. erre a következtetésre jut szerdán a Pravdában a lap munkatársa a közel-keleti helyzetet elemezve.

a szerző emlékeztet rá, hogy Izrael számos berepülést hajtott végre Szíria légterébe, provokatív akciókat indított szíriai területek ellen. az országnak így minden jogalapja megvan védelmi képességének erősítésére. az új rakéták Szíriában kizárólag védelmi jellegűek, feladatuk az, hogy megakadályozzák az izraeli repülőgépek büntetlen berepülését, s kizárólag egy Szíria ellen végrehajtott esetleges légitámadás visszaverésére szolgálnak.

Izrael a libanoni-izraeli tárgyalások elhúzásával is azt kívánja elérni, hogy felsorakoztathassa erőit egy szíria-ellenes támadáshoz. Libanon kitűnő hídfőállás az izraeli hadsereg számára. az izraeli fenyegetést jól érzik Szíriában, ezért is hoztak nyilvánosságra Damaszkuszban kormánynyilatkozatot, s küldött üzenetet a kormány az ENSZ főtitkárához.

fi

1983.02.09.

- 14 -

kül

világos, hogy egy esetleges támadás szíria ellen rendkívüli mértékben fokozná a feszültséget a közel-keleti térségben. ennek elkerülése végett, s a béke megóvása érdekében ésszerű az lenne, ha az államok kollektív erőfeszítéseket tennének e térség problémáinak tárgyalásos úton történő megoldására, ahogy azt a szovjetunió több alkalommal is javasolta, - írja a pravda.

kr/th már

08.44 090283 1544

--

sk0017 4 230 mtik1019

kina-usa

peking, 1983. február 9. /mti/ - még nem született végleges döntés arról, hogy csao ce-jang kínai miniszterelnök az idén ellátogat-e az egyesült államokba, - közölte a pekingi china daily szerdai száma, a kínai külügyminisztériumra hivatkozva.

a külügyminisztérium szerint a látogatás időpontját diplomáciai csatornákon keresztül még egyeztetni kell. csao ce-jang a múlt héten jelentette be, hogy meghívást fogadott el reagan elnöktől.

a kínai külügyminisztérium reagálása válasz és egyben cáfolat volt a fehér ház ama bejelentésére, hogy a kínai kormányfő ez év közepén az egyesült államokba utazik.

nc/th már

08.48 090283 0654

fi

--

sk0018 4 230 mtik1020

moszkvai divatház

moszkva, 1983. február 9. /mti-adn/ - a szép ruhák kedvelőinek örömeire új épületbe költözik a szovjet főváros divatháza,

a béke sugáruton létrehozott új moszkvai „divatfellegvár”, épületkomplexumában a korábbiaknál sokkal jobb munkakörülmények között alkothatnak a ruhatervezők, dolgozhatnak a szabászatok és a varrodák, mellettük tágas helyet biztosítanak egy kiállító pavilonnak és egy bemutatóteremnek is.

a divatház ruhatervezői már az ez évi őszi divatkollekció összeállításán dolgoznak. a legújabb divatot a tiszta, egyszerű vonalvezetés jellemzi. az alkalmi ruhaegyüttesek darabjai egymással variálhatók. nemcsak a szebbik nemhez tartozóknak, hanem a férfiaknak is variálható ruhaegyütteseket ajánlanak, amelyek között első helyen állnak a kordbársonyból készített dzsekik, mellények és nadrágok.

elsősorban a fiataloknak ajánlják a különböző overallokat, nadrágszoknyákat és tunikákat. a lábbelik közül a sportos változatokat, a bőrből és szintetikus anyagokból készített könnyű cipőket kínálják újdonságként a moszkvai divattervezők.

ti mj fn

08.51 090283 1109

--

sk0019 4 230 mtik1021

jang - hongkongi lap

peking, 1983. február 9. /mti/ - a hongkongi south china morning post szerdán pekingbe érkezett száma kommentárt fűzött jang tö-cse kínai vezérkari főnök múlt héten véget ért thaiföldi látogatásához, amely, mint írja, „nem volt rutinlátogatás”, márcsak azért sem, mivel a kínai hadsereg vezérkari főnöke első ízben járt thaiföldön, szélesebb értelemben: az asean valamelyik országában.

Fi

a hongkongi ujság szerint jang tö-cse látogatásának elsődleges célja az volt, hogy Kína támogatásáról biztosítsa a népi kambodzsa csapatai és a velük szövetséges vietnami erők ellen, kínai fegyverekkel harcoló kambodzsa gerillákat, valamint a gerilláknak háátországot nyújtó thaiföldet.

nc/th már

08.54 090283 0734

--

sk0020 4 230 mtik1022

izrael - vizsgálóbizottság /1.rész/

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1983. február 9. /mti/ - szerdán délután újabb minisztertanácsi ülés tárgyalja meg jeruzsálemben a szeptemberi bejrúti öldöklésről kiadott vizsgálóbizottsági jelentést és ajánlásait. a fegyvertelen palesztin lakosok lemészárlásáért a három főnyi, ugynevezett kahan-bizottság a falangista miliciát kárhoztatta, de elismerte vezető izraeli politikusok, elsősorban ariel saron hadügyminiszter, és rafael ejtan vezérkari főnökkel az élén magasrangú katonatisztek közvetett felelősségét. a testület tudvalevőleg saron menesztését sürgette, és vizsgálatának tárgya volt az ugyancsak elmarasztalt menahem begin kormányfőnek a vérengzés körülményei iránt tanusított közömbössége is.

a kabinetülés a kedd délután tartott tanácskozás folytatása lesz. az izraeli rádió jelentette, hogy a minisztertanács legtöbb tagja elfogadásra ajánlotta a vizsgálóbizottsági véleményt, azaz állást foglalt saron kibuktatása mellett. a miniszterek azt kívánják, hogy az ötvenöt éves tábarnokot, az 1973-as egyiptomi-izraeli háború ünnepelet egyéniségét, ne távolítsák el a kormányzatból, csak irányítsák át más feladatkörre.

mint előre látható volt, saron megtagadta, hogy önként távozzék. a herut párt kedd este tartott gyűlésén védelmezte az izraeli hadserég és a jelentésben megfeddett tábarnokok magatartását.
/folyt./

pk/ hf már
08.58 090283 1425

fi

--

sk0021 4 230 mtik1023

izrael - vizsgálóbizottság /2.rész/

a likud-tömbbel együttműködő politikai pártok szerdán összeülnek, hogy meghatározzák további koalíciós politikájukat. az ellenzéki munkapárt felszólította beginéket, hogy vagy tegyenek eleget a bizottsági ajánlatoknak, vagy pedig testületileg mondjanak le.

izraelben közben feszülten figyelik a nemzetközi reagálásokat, főleg az amerikaiakat. washingtonban egyelőre hallgatnak, ám az izraeli rádió jelentése szerint egy amerikai kormánytisztviselő nemhivatalosan úgy nyilatkozott, hogy az egész begin-kabinetnek le kellene mondania. a külföldi reagálások közül figyelemreméltó az izraellel diplomáciai kapcsolatban álló egyiptom félhivatalos orgánumának, az al ahrammak szerdai véleménye: a bizottság megállapításaiból is kitűnt - írja a lap -, hogy az egész kormányzat kezéhez palesztin vér tapad.

pk/th hf már

09.00 090283 0873

--

sk0022 4 300 mtik1024

közel-keleti hírek

dzsidda, 1983. február 9. /ap/upi/ - jasszer arafat, a pfsz vb elnöke kedden a jordániai fővárosból a szaud-arábiai dzsiddába érkezett, hogy fahd királlyal tanácskozzék a palesztinai nemzeti tanács február 14-re algirba tervezett ülészakáról. arafat még ammanban értesült a szabrai és satalai palesztin menekülttáborban elkövetett tömeggyilkosságért izraelre háruló felelősség vizsgálatára hivatott jeruzsálemi bizottság keddi jelentéséről. a jelentést a palesztin vezető az ap amerikai hírügynökség szerint „fontosnak, de hiányosnak, minősítette.

kairó, 1983. február 9. /upi/ - butrosz ghali egyiptomi külügyi államminiszter és oszama el-baz külügyi államtitkár kedden ammant és bagdadot érintő körútra indult kairóból. el-baz utoljára vasárnap járt a jordániai fővárosban mubarak elnök üzenetével. kairói megfigyelők szerint a mostani körút fő témája az iraki-iráni háború lesz. szadat volt egyiptomi elnök különutas politikájának kezdete

fi

óta ghali az első magas rangú egyiptomi diplomata, aki az iraki fővárosba látogat. az iraki igazságügyminiszter távaly nyáron járt kairóban, ghali pedig januárban párizsban találkozott tarik aziz iraki miniszterelnök-helyettesével.

sg mj fn

09.04 090283 1232

-. -

sk0023 4 230 mtik1025

ndk válasz a svéd jegyzékre

(az nszép kb főtitkára)

berlin, 1983. február 9. /mti/ - erich honecker, államfő
helmut kohl nyugatnémet kancellárhoz intézett levelével egyidőben
kedden este nyilvánosságra hozták berlinben az ndk-nak a svéd
kormányhoz intézett válaszijegyzékét is.

svédország december elején az ndk-hoz intézett jegyzékében
javaslatot terjesztett elő egy nukleáris fegyverektől mentes övezet
megteremtésére, amely a nato és a varsói szerződés határán,
háromszáz kilométeres szélességben húzódna Európában észak-déli
irányban. ebben az övezetben megtiltanák nukleáris robbanó töltetek
elhelyezését és tárolását, az ilyen fegyverek telepítésének
előkészítését, valamint a törzskari hadgyakorlatokat. / svédország
hasonló tartalmu jegyzéket intézett a nato és a varsói szerződés
valamennyi tagállamához, továbbá finnországhoz, irországhoz,
jugoszláviához, ausztriához és svájcához. /

az ndk kormánya mostani válaszijegyzékében üdvözölte svédország
kezdeményezését, hogy csökkentsék, sőt teljesen számolják fel
Európában a nukleáris fegyvereket. a svéd javaslat - mutat rá a
jegyzék - lehetőséget ad e cél megközelítésére és a katonai
konfrontáció szintjének csökkentésére. a nukleáris fegyverektől
mentes övezetek létrehozása Európa különböző térségeiben csökkentené
a nukleáris háboru veszélyét és új ösztönzést adna az enyhülésnek és
a kölcsönösen előnyös együttműködésnek.

a német demokratikus köztársaság különösen nagy jelentőséget
tulajdonít a nato és a varsói szerződés határán létesítendő
övezetnek.

fi

az ndk válaszigygyzéke végül rámutat: „a német demokratikus köztársaság hajlandó - az egyenlőség és az egyenlő biztonság elvének figyelembe vételével - egész területét rendelkezésre bocsátani egy ilyen övezet céljára,, .

... bj/jp már

09.45 090283 1775

-. -

sk0024 4 230 mtik1026

világűr - ensz

new york, 1983. február 9. / mti-taszsz/ - a szovjet űrkutatás múlt évi eredményeit ismertette oleg gizenko akadémikus a világűr békés célú felhasználásával foglalkozó ensz-bizottság tudományos-műszaki albizottságában.

a szovjet tudós kifejtette: a szovjet űrprogram alapvető tudományos és népgazdasági problémák széles körű megoldását segíti elő.

az albizottságban, ahol ötvenhárom állam szakemberei vannak jelen, a szovjet akadémikus beszámolt arról, hogy gyümölcsözően fejlődött a szovjetunióknak az űrkutatás területén más országokkal folytatott együttműködése is. a legszélesebb körű kutatási programok a szocialista országokkal való együttműködésben valósultak meg. kétoldalu egyezmények alapján egyidejűleg jelentős közös munka folyt indiával, franciaországgal és más államokkal is.

... pf mj fn

09.45 090283 0847

FE

-. -

sk0025 4 230 mtik1027

rövid hírek

sztambolics

rangun, 1983. február 9. /reuter/ - petar sztambolics jugoszláv államfő burmai látogatása befejeztével közleményt adtak ki. a felek megállapodtak a kétoldalu kapcsolatok, ezen belül a kereskedelmi, a műszaki-tudományos és a kulturális kapcsolatok fejlesztésében. / kedden

sajtóelméleti konferencia

varsó, 1983. február 9. /pap/ - krakkóban hétfőn nemzetközi sajtóelméleti tanácskozás kezdődött. a négy napig tartó konferencia munkájában részt vesznek a világ különböző térségeiben működő sajtóelméleti központok képviselői, így a többi között antonio pasquali, az unesco tájékoztatási osztályának igazgató-helyettese is. a fő téma: a sajtó területén felmerülő olyan akadályoknak a leküzdése, illetve mérséklése, mint amilyenek a pénzügyi nehézségek, a politikai nézetkülönbségek, a nyelvi akadályok és a műszaki hiányosságok,

ág mj fn

09.58

090283 0895

--

sk0026 4 230 mtik1028

hírek jugoszláviából

belgrád, 1983. február 9. /mti/ - a közellátási nehézségek leküzdésében tanusítandó nagyobb felelősségre szólított fel minden társadalmi szervezetet és szervet a jksz kb elnöksége. keddi üléséről kiadott közleményében a testület hangoztatja, hogy a lakosság kiegyensúlyozott, folyamatos ellátása kiemelt politikai jelentőségű feladat az 1983. évi társadalmi-gazdasági fejlesztési politika egészének megvalósítása szempontjából. a pártelnökség az ellátási zavarok okai között rámutat olyan szubjektív jellegűekre is, mint a termelés és a kereskedelem gyenge kapcsolata, a szerződéses kötelezettségek megszegése, a különféle előírások megkerülése.

x x x

Fr

az el nem kötelezett országok közelgő új-delhi csúcserkeztetének előkészületeiről folytat belgrádban tárgyalásokat carlos rafael rodriguez, a kubai állam- és minisztertanács elnökhelyettese, aki küldöttség élén kedden érkezett a jugoszláv fővárosba. első megbeszélésein vendéglátóival rámutattak arra, hogy a világgazdasági válság rendkívül nehéz helyzetbe juttatta a fejlődő országok többségét, s az el nem kötelezett országoknak határozottan fel kell lépniük egy új nemzetközi gazdasági rend megteremtéséért.

x x x

a horvát köztársasági kormány egyöntetűen támogatja azt a népfront-javaslatot, hogy mika spiljak, a horvát ksz kb-elnökség tagja képviselje a köztársaságot a jugoszláv államelnökségben a januárban elhunyt vladimir bakarics utódként.

kd/th már

10.09 090283 1484

--

sk0027 4 230 mtik1030

óvári varsóban

varsó, 1983. február 9. /mti/ - óvári miklós, az mszmp pb tagja, a központi bizottság titkára a lemp kb meghívására szerdán varsóba érkezett. a repülőtéren marian orzechowski, a lemp központi bizottságának titkára fogadta. jelen volt garamvölgyi józsef, a magyar népköztársaság varsói nagykövete.

kn/jp már

10.31 090283 0345

fi

--

sk0028 4 230 mtik1031

bush elutazott párizsból

párizs, 1983. február 9. /mti/ - george bush amerikai alelnök szerdán délelőtt tovább utazott párizsból londonba, nyugat-európai körútjának utolsó állomására.

Keddén este mauroy miniszterelnök vacsorát adott az amerikai alelnök tiszteletére. a francia miniszterelnök pohárköszöntőjében kijelentette, hogy „a francia-amerikai kapcsolatok a szövetség és a barátság jegyében állnak,„.

a francia lapok, amelyek egyébként csak röviden számolnak be bush látogatásáról, általában arra mutatnak rá, hogy az eurorakéták kérdésében egyetértés van párizs és washington között, s a francia kormány az amerikai álláspontot támogatja, a külkereskedelmi problémák terén azonban továbbra is fennállnak az ellentétek.

ds/jp már

10.48 090283 0777

--

sk0029 4 230 mtik1032

szer-taszsz

washington, 1983. február 9. /mti-taszsz/ - a „szabadság, a „szabad európa,„ és az egy évvel ezelőtt létrehozott „radio marti,„ felforgató rádióadók finanszírozására az 1984-es pénzügyi évre 116 millió dollárt kért az amerikai kongresszus megajánlási albizottságától a nemzetközi rádiózás független tanácsának az elnöke

frank shakespeare, a tanács elnöke ugyanakkor az 1983-as évi költségvetés fedezésére további 30 millió dolláros pótköltségvetésért folyamodott a albizottsághoz. a nemzetközi rádiózás független tanácsa - mint a taszsz szovjet hírügynökség a hír kapcsán rámutat - csak névleges gazdája a felforgató propagandát sugárzó adóknak. ezek valójában teljesen a cia ellenőrzése alá tartoznak.

frank shakespeare beszámolójával egy időben hozták nyilvánosságra a tanács szokásos évi jelentését. ez kiemeli azt a különleges szerepet, amelyet ezek az adók a szovjetunió és más kelet-európai országok elleni felforgató propaganda-tevékenységben töltenek be. a dokumentum szerzői meglepéssel szólnak e rádióknak

a lengyel válságban játszott szerepéről, az imperialista reakció, különösen az egyesült államok minden eszközt, így a propaganda eszközt is felhasználta, hogy zürzavart keltsen lengyelországban. a jelentés adatai szerint a „szabadság”, és a „szabad európa”, 1949 óta összesen 1,2 milliárd dollárt kapott tevékenységéhez; ennek jelentős részét a cia csatornáin keresztül - állapítja meg a taszsz

pf mj fn

12.03 090283 1478

--

sk0030 4 230 mtik1033 /panoráma/

az „ultimátumtól”, az il-86-ig /1. rész/

moszkva, 1983. február 9. /mti-panoráma/ - hat évtizeddel ezelőtt, 1923 nyarán, egész pontosan július 15-én - moszkvában levegőbe emelkedett az „ultimátum”, nevet viselő repülőgép, s 250 méter magasságban irányt vett nyizsnij novgorod /a mai gorkij/ felé. a távolság 420 kilométer, a pilóta semmiféle összeköttetéssel nem rendelkezett a földdel, a folyók és hegyvonulatok alapján tájékozódott. nagy volt az öröm, amikor hírt kaptak a fővárosiak arról, hogy az „ultimátum”, szerencsésen landolt: a szovjet polgári repülés ezzel megkezdte működését. igaz, az akkor még legújabbak közé tartozó ágazat fejlesztéséről néhány hónappal korábban, február 9-én fogadtak el határozatot, ezért innen számítják hivatalosan a szovjet polgári repülés megszületését, amely szerdán ünnepli 60. évfordulóját.

az egykori vörös légiflottából kifejlődött ágazat jelentős fejlődést tett meg a második világháborúig: utvonalaik hossza megközelítette a másfélszáz ezer kilométert, s új, szovjet gyártmányú repülőgépek kerültek az aeroflot gépparkjába. a háború egy időre az egész polgári repülést a hadicélok szolgálatába kellett, hogy állítsa. minden a győzelem, a fronton szolgáltatott teljesítők érdekében történt. alig egy évvel a győzelem után azonban már teljes mértékben helyreállt a polgári repülés, gépparkja megduplázódott. az antonov, tupoljev, iljusin mérnökök vezette - ma már világhíres - tervezőirodákban sorra születtek a kor követelményeinek teljes mértékben megfelelő repülőgépek, amelyek a világ mind több városába jutottak el.

minőségi változást hozott a szovjet polgári repülés fejlődésében az ötvenes évek közepe, amikor munkába álltak a tu-104 jelzésű sugárhajtású repülőgépek. a technikai ugrást az aeroflot nemzetközi

kapcsolatainak gyors ütemű fejlődése követte: előbb a legtöbb nyugat-európai országgal, majd az ázsiai és afrikai kontinens államaival kötött légügyi egyezményt.

fennállásának hatvan esztendeje alatt összesen 45 géptípus szolgált a polgári repülésnél: 36 fajta repülőgép és kilenc fajta helikopter. a legújabb, az il-86 jelű széles törzsű, 350 személy szállítására alkalmas repülőgép a szovjet gyártmányú repülőgépek harmadik nemzedékét képviseli. a kényelmes utazást biztosító légibuszt a rossz látási viszonyok között is biztonságos repülést lehetővé tevő legmodernebb berendezésekkel szerelték fel. a tervek szerint ilyen gépek fognak nemsokára rendszeresen repülni moszkva és új delhi, illetve a szovjet főváros és buenos aires között.

kr/so pn

12.18 090283 2551

-.-

sk0031 4 230 mtik1034 /panoráma/

az „ultimátumtól,, az il-86-ig /2. rész/

a nagy teljesítményű repülőgépek tömeges alkalmazása azt eredményezte, hogy 1976-ban újabb bűvös határt döntött meg az aeroflot: az egy év alatt szállított utasok száma meghaladta a száz milliót. a statisztika tanúsága szerint egyébként a hat évtized alatt 1,7 milliárd ember vette igénybe a szovjet repülőgépeket.

a polgári repüléstechnika eddigi csúcspontját jelentő, hangnál sebesebb szovjet repülőgép, a tu-144 sorsa iránt is érdeklődtek az újságírók a polgári repülés hatévtizedes fennállása alkalmából rendezett sajtóértekezleten. kérdéseikre válaszolva borisz panyukov, a polgári repülési miniszter első helyettese elmondotta, hogy nyugat-európai társához, a concordéhoz hasonlóan, a tu-144-es sem fog a jövőben rendszeres járatokat lebonyolítani. az okok között említette a miniszterhelyettes, hogy a légiközlekedés jelenleg nem igényel ilyen repülőgépeket, s elmondta azt is, hogy a gép üzemeltetése túl költséges.

3 600 kisebb-nagyobb repülőtér van a szovjetunióban, s az aeroflot járatainak hossza - a nemzetköziet is figyelembe véve - meghaladja az egymillió kilométert. az ország élete ma már

elképzelhetetlen a rendszeres légi forgalom nélkül, annál is kevésbé, mert számos település az év nagy részében nem is érhető el másként csak repülőgépen vagy helikopteren.

kovács bogнар sándor, mti moszkva

kr pn-pan
12.19 090283 1401

.-.

sk0032 4 230 mtik1035

rövid hírek

karjalainen - szovjet kitüntetés

moszkva, 1983. február 9. /taszsz/ - a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége a népek barátsága érdemrendet adományozta ahti karjalainennek, a szovjet- finn gazdasági együttműködési kormányközi állandó bizottság finn tagozata elnökének, a finn bank kormányzójának 60. születésnapja alkalmából. a kitüntetés odaitéléséről szóló rendelet méltatja karjalainennek a finnország és a szovjetunió közötti baráti kapcsolatok, a finn-szovjet gazdasági együttműködés fejlesztéséhez való jelentős hozzájárulását.

malik phenjanban

phenjan, 1983. február 9. /taszsz/ - adam malik, az indonéziai köztársaság alelnöke a koreai népi demokratikus köztársaság kormányának meghívására szerdán hivatalos látogatásra phenjanba érkezett.

tömegtüntetés

phenjan, 1983. február 9. /adn/ - több mint százezer ember tüntetett a kndk fővárosában a „team spirit 83,, elnevezésű dél-koreai-amerikai hadgyakorlat ellen, amely a napokban kezdődött el dél-koreában. a tüntetők vádat emeltek az amerikai imperializmus ellen amiatt, ismét háborúval fenyegeti a koreai népet.

ti fm ng

12.25 090283 1151

.-.

sk0033 4 230 mtik1036

bush

London, 1983. február 9. /mti/ - bush amerikai alelnök londonba érkezésekor adott rövid repülőtéri nyilatkozatában közölte :
„fellelkesíti őt az a tudat, hogy a nyugat éppoly erős, egységes és élőkélt, mint valaha,,. ezt a következtetést január 30-a óta tartó, hét országon át vezető rakétapropaganda-körútjának tapasztalataiból szűrte le.

bush szólt a nyugati gazdaságokat sújtó inflációról és munkanélküliségről, s figyelmeztette az üdvözlésére egybegyülteket „ a keleten tapasztalható indokolatlan és példátlan nukleáris fegyverkezés,, veszélyére .ezután reményét fejezte ki, hogy 1983-ban végre megindul a gazdasági fellendülés, egyszersmind sikerül csökkenteni az európai nukleáris feszültséget és nukleáris fegyverzeteket.

ae/jp már

12.30 090283 0775

--

sk0034 4 230 mtik1037

emberi jogok

washington, 1983. február 9. /mti/ - az amerikai külügyminisztérium kedden a szenátus és a képviselőház külügyi bizottsága elé terjesztette évi jelentését az „emberi jogok,, helyzetéről. az 1300 oldalas összeállítás a világ minden országában vizsgálja az emberi jogok helyzetét, kivéve magát az egyesült államokat, amely ebben a kérdésben évek óta a döntőbíró szerepét igyekszik játszani.

a dokumentumgyűjtemény összes „tanulmánya,, makacsul azt bizonygatja, hogy a szocialista országok egyre kevésbé szavatolják az emberi jogokat, viszont a jobboldali és egyéb diktatórikus rendszerek „teljesítménye,, ezen a téren tavaly is javult.

óriási erőfeszítéseket tesz például a külügyminisztérium arra, hogy tisztára mossa a salvadori jobboldali kormány, valamint izrael és dél-afrika jogtipró politikáját. elliot abrams külügyi államtitkár, aki az összeállítás munkáját vezette sajtóértekezletén e rendszerek magatartását védelmezve csak azzal tudott érvelni, hogy az egyesült államokkal baráti viszonyban lévő országokban

„demokratikus kormányok,, vannak hatalmon, s a jogsértések e kormányok ,,akarataival ellentétben,, történnek. szerinte izrael libanoni háborúja, de még ciszjordániai települési politikája sem sérti az emberi jogokat, pedig tel-aviv nyilvánvalóan lábbal tiporja két nép - a jordániai és a palesztin - emberi jogait.

br/jp már

12.57 090283 1394

-.-

sk0035 4 230 mtik1039

izrael-libanon /1. rész/

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. február 9. /mti/ - asszad germanosz libanoni katonai főügyész közölte, hogy márciusra vagy áprilusra állítja össze a bejruti tömegmészárlás ügyében lefolytatott vizsgálat anyagát, de a kormánytól függ, hogy nyilvánosságra hozzák-e az elkészített jelentést. az ügyész éppugy tartózkodott az izraeli vizsgálat értékelésétől, mint a közvetlen felelősséggel vádolt falangisták, akik egyrészt az „izraeli bizonyítékok hiányára,, , másrészt a libanoni vizsgálat kivárására hivatkozva tértek ki az „izraeli belügy,, kommentálása elől. bejruti megfigyelők valószínűnek tartják, hogy a libanoni ügyészi jelentés az irattárakban elsüllyesztett korábbi vizsgálati anyagok sorsára jut, mert a falangista politikusból lett államfő nem fogja tűrni pártja nyilvános elmarasztalását.

abu arz, a jobboldali miliciákhoz és a jobboldali pártszövetséghez tartozó, a „cédrus őrei,, elnevezésű szervezet vezetője sajnálkozását fejezte ki, hogy az általa nagyrabecsült, „bátor izraeli férfiak egy csoportja a szabrai és satalai események áldozata lehet,,. a szélsőséges politikus korábban elismerte, hogy a bejruti palesztin menekülttáborokban véghezvitt vérengzés „libanoni reakció volt basir gemajel meggyilkolására,,.

a libanoni haladó sajtó rámutat, hogy a ariel saron hadügyminiszter lemondását követelő és a menahem begin miniszterelnököt elmarasztaló kahan-jelentés valójában felmenti az izraeli államot a libanoni agresszió és a tömegmészárlás elválaszthatatlan, kollektív felelőssége alól.

megoszlanak a vélemények az izraeli vizsgálat várható libanoni kihatásairól. az al-ahrar című lap nem tartja kizártnak, hogy saron háborút kezdeményez szíria ellen a bekaa-völgyben. az al-anvar szerint az új választások kiírása ürügyet szolgáltathat beginnek arra, hogy elodázza a libanont megszálló izraeli csapatok kivonását és folytassa a ciszjordániai települések építését. /folyt./

bz/so már

13.03 090283 1998

--

sk0036 4 230 mtik1040

izrael-libanon /2. rész/

karim pakraduni, a falangista párt politikai bizottságának tagja úgy véli, hogy az izraeli vizsgálat hozzásegítette az egyesült államokat céljának eléréséhez, nevezetesen ahhoz, hogy megfosszák saron a libanoni rendezésről folytatott hármas tárgyalásokban játszott szerepétől. a vizsgálat következményeit mérlegelve pakraduni egyaránt lehetségesnek tartja a tárgyalások felgyorsulását és azt, hogy saron egy izraeli-szíriai fegyveres konfliktus kiobbantásával áll bosszút az egyesült államokon a személye iránt megnyilvánuló ellenséges magatartásért.

safik el-vazzan libanoni miniszterelnök a bejruti televízióknak adott interjújában kijelentette: szíria és a palesztinai felszabadítási szervezet írásban kötelezte magát arra, hogy a libanon által meghatározott időpontban kivonják csapataikat az ország területéről. vazzan hozzáfűzte, hogy kormánya nem hajlandó azonos elbírálásban részesíteni az izraeli megszálló csapatokat a szíriai és a palesztin erőkkel, s az izraelhez fűződő kapcsolatok sohasem lehetnek azonosak a szírekkel és a palesztinokkal kialakított kapcsolatokkal.

... bz/so már

13.05 090283 1144

ta

--

sk0037 4 230 mtik1041

szovjetunió - iaea

bécs, 1983, február 9. /taszsz/ - a szovjet fél azt javasolta hans blixnek, a bécsi központtal működő nemzetközi atomenergia ügynökség /iaea/ vezérigazgatójának, hogy a szovjetunió és az iaea között az idén május-juniában kezdődjenek tárgyalások az ENSZ-közügyülés második rendkívüli leszerelési ülészakán előterjesztett szovjet indítványról. ebben a szovjetunió felajánlotta, hogy a nemzetközi atomenergia ügynökség ellenőrzése alá helyezi a békés célokat szolgáló szovjet nukleáris létesítmények egy részét, köztük atomerőműveket és kísérleti reaktorokat.

ml fm ng
13.54 090283 0606

-.-

sk0038 4 230 mtik1044

európai parlament - dél-afrika

strasbourg, 1983. február 9. /mti-afp/ - az afrika déli részében kialakult helyzetet, ezen belül a namibiai kérdést, valamint a pretoriai rezsim fajüldöző politikáját vitatta meg kedden strasbourgan megnyílt ülészakán az európai parlament, a közöspiaci országok tanácskozó testülete.

a felszólalók egy része, az apartheid-politika határolt ellenzői a pretoria ellen elrendelt gazdasági és politikai tilalmak betartását kérték számon a nyugat-európai kormányoktól. winifred ewing asszony, ír képviselő képmutatással vádolta a nyugatot, utalva arra, hogy a pretoriával szemben fennálló szankciók ellenére „nyugat-európából naponként üzletemberekkel zsúfolt repülőgépek indulnak johannesburgba... a szocialista párti képviselőcsoport nevében alfred lomas /nagy-britannia/ sürgette az érvényben lévő gazdasági és kereskedelmi szankciók gyakorlati alkalmazását pretoriával szemben, az összes dél-afrikai sport- és kulturális rendezvények bojkottálását.

elhangoztak olyan vélemények is, hogy pretoriát inkább a meggyőzés erejével kellene rábírnunk politikájának módosítására, mint sem kényszerrel. egy francia képviselő, gerard fuchs viszont a pretoriával szembeni gazdasági szankciók érvényesítésén felül a katonai jellegű szállítások teljes embargóját is sürgette és

ta

namibiával kapcsolatban leszögezte: csakis a háborus állapot fenntartásához vezetne, ha - pretoria követelésének eleget téve - a kubai csapatok angolai jelenlétének megszüntetésétől tennék függővé Namibia függetlenségét.

ág fm ng

15.03 090283 1564

-. -

sk0039 4 230 mtik1045

irak-irán - taszsz

Bagdad, 1983. február 9. /taszsz/ - az iraki-iráni hadszíntér déli övezetében, az iraki Miszan tartomány térségében kemény harcok folynak a szembenálló felek között - jelenti a taszsz hírügynökség.

Az iraki katonai főparancsnokság legutóbbi közleményében arról számolt be, hogy az iraki csapatok visszaverték az ellenséges támadásokat és a rohamozó iráni katonák nagy részét megsemmisítették. Mintegy hétezer iráni katona életét veszítette, további tízezer pedig megsebesült vagy fogságba esett, nagyszámu ellenséges páncélos és egyéb katonai jármű harcképtelenné vált.

A közlemény szerint iraki repülőgépek és helikopterek az elmúlt két napon bombatámadásokat intéztek a Miszan tartományban összevont iráni csapatok és iráni területeken lévő katonai célpontok ellen.

A közlemény hirt adott arról is, hogy az iráni tüzérség tűz alá vette Baszra és Mandali iraki városokat. Számos polgári létesítményben és épületben súlyos károk keletkeztek, többen életüket veszítették vagy megsebesültek.

ml fm ng

15.06 090283 1054

ta

-. -

sk0040 4 230 mtik1046

kahan-jelentés - taszsz

moszkva, 1983. február 9. /taszsz/ - borisz sabajev, a taszsz hirmagyarázója írja:

akárhogy próbálták is elrejtteni az igazságot tel-avivban, az izraeli vizsgálóbizottság végül kénytelen volt elismerni, hogy a bejruti tömeggyilkosságért begin miniszterelnököt, saron hadügy- és samir külügyminisztert, valamint a katonai vezetést terheli a felelősség.

ezzel kapcsolatban nem árt emlékeztetni arra, hogy begin és társai kezdetben a leghatározottabban elutasították a vizsgálat gondolatát. csak miután a nemzetközi felháborodás hullámai izraelbe is eljutottak, és begin hivatala előtt négyszázezer tüntető követelte a bűnösök lemondását, kényszerült tel-aviv vizsgálóbizottság fölállítására. az izraeli vezetés ezzel le akarta szerezni a tiltakozást és módot szeretett volna találni az ügy eltussolására.

hosszas huzavona után kiadott jelentésében azonban a bizottság kénytelen volt elismerni, hogy az izraeli kormány tagjai nemcsak hogy előre tudták a készülő „akcióról”, de számba is vették annak következményeit.

mint washingtonból jelentették, reagan elnök „rendkívül tartózkodóan”, reagált a jelentésre. az amerikai kormányzat képviselői pedig egyenesen azt a látszatot akarják kelteni, hogy „tisztán izraeli belügről”, van szó. de vajon csakugyan belügynek tartotta-e washington a küszöbönálló szabrai és satilai „akciót”, amikor azt saron hadügyminiszter részletesen meggyitatta morris draper amerikai utazó nagykövettel? és vajon philip habib amerikai elnöki különmegbízott, aki a pfsz harcosainak kivonásáról tárgyalt, nem adott-e reagan elnök nevében hivatalos biztosítékokat arra, hogy nem éri bántódás a bejrutban maradt palesztin menekülteket? ezt az önként vállalt kötelezettségét megszegve, washington lényegében áldását adta a szövetségesei által elkövetett büntetetre.

nyugaton a jelentés közzétételét „a demokrácia mintapéldájának”, magát begin pedig „a demokrácia hű szolgájának”, minősítették. a valóságban azonban begin, ez a megrögzött terrorista inkább klaus barbie-hoz, a „lyoni hóhérhoz”, hasonlítható. mindketten az amerikai imperializmus szolgálatába szegődtek.

kf fm ng

15.17 090283 2182

ta

sk0041 4 230 mtik1047

türkmen szófiában

pék miklós, az mti tudósítója jelenti:

szófia, 1983. február 9. /mti/ - ilter türkmen török külügyminiszter szerdán háromnapos hivatalos látogatásra bulgáriába érkezett. a török diplomácia vezetőjét petr mladenov bolgár külügyminiszter fogadta a szófia repülőtéren.

a mostani bolgár-török külügyminiszteri tárgyalástól a pozitív tendenciák megerősödését várják a két ország kapcsolataiban. bulgária, mint balkáni állam, elsőrendű jelentőséget tulajdonít a balkáni helyzetnek és a szomszédaihoz fűződő viszonya alakulásának.

noha a két szomszédos ország nemcsak a különböző társadalmi rendszerek, hanem az egymással szembenálló katonai-politikai tömbök határán is fekszik, viszonyukat az utóbbi évtizedekben a jószomszédság és a kölcsönösen előnyös együttműködés alapján alakították. rendszeresek a két ország vezetőinek találkozói. a török külügyminiszter legutóbb egy évvel ezelőtt kenan evren államfő kíséretében járt bulgáriában.

dinamikusan fejlődnek a kétoldalú gazdasági kapcsolatok is. a bolgár-török árucseré-forgalom tíz év alatt ötszörösére nőtt, értéke tavaly csaknem 120 millió dollárt tett ki. az utóbbi időben kölcsönösen kezdeményezik vegyesvállalatok létrehozását és a harmadik piaci együttműködést.

ék/so ki

15.20 090283 1290

ta

--

sk0042 4 230 mtik1048

samir - hazautazás

bonn, 1983. február 9. /mti/ - jichak samir izraeli külügyminiszter - idő előtt megszakítva nyugat-európai körutját - szerdán hazautazott az nszk-ból.

samir azért volt kénytelen lemondani luxemburgi és belgiumi látogatását, mert a bejruti vérengzés körülményeit kivizsgáló bizottság saron hadügyminiszter és más katonai vezetők mellett az ő felelősségének kérdését is felvetette. ezért samir mindenképpen részt akart venni az izraeli kormány szerdai ülésén.

fkj/so ki

15.21 090283 0514

-.-

sk0043 4 230 mtik1049

kirkpatrick

managua, 1983. február 9. /taszsz/ - jeane kirkpatrick, az egyesült államok állandó ensz-képviselője jelenlegi közép-amerikai utazásának célja a térségben tapasztalható feszültség, valamint a forradalmi nicaragua és a közép-amerikai nemzeti-felszabadító mozgalmak elleni rágalomhadjárat fokozása - állapítja meg szerdai jelentésében a taszsz managua-i tudósítója.

hondurasba érkezésekor kirkpatrick asszony ugyan kijelentette, hogy látogatása „teljességgel békés jellegű”, valójában azonban szinte minden idejét katonai objektumok megtekintésének és hondurasi magas rangú katonatisztekkel való találkozóknak szentelte.

megfigyelők véleményét idézve a taszsz tudósítója rámutat: az amerikai ensz-nagykövet utja arról tanuskodik, hogy washington növelni kívánja a hondurasi, a guatemalai és a salvadori diktaturáknak nyújtott támogatást.

ta

jellemző - írja a tudósító -, hogy erre a látogatássorozatra néhány nappal azután került sor, hogy a reagan-kormányzat tudatosan hamis jelentést terjesztett a kongresszus elé az emberi jogok érvényesítése terén salvadorban tapasztalható „előrelépésről”, a hamisítás célja az, hogy a kongresszus beleegyezzen a salvadori kormányzatnak nyújtandó gazdasági és katonai segély növelésébe.

kf fm ng

15.26 090283 1284

-.-

sk0044 4 230 mti1050

spanyol terrorizmus

király ferenc, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1983. február 9. /mti/ - az eta baszk terrrorszervezet - szabotázsakcióinak folytatása mellett - lélektani hadjáratba is kezdett. szerdán délelőtt spanyolország négy bankjában és egy rádió szerkesztőségében rendeltek el bombariadót, miután egy ismeretlen telefonáló jelezte: pokolgépet helyeztek el az épületben.

a hír szerencsére valótlan volt, de alkalmasnak bizonyult arra, hogy fenntartsa a félelem és a feszültség légkörét. ugyanis a múlt szombati - három halálos áldozatot követelő - robbanás előtt három perccel egy telefonáló jelezte a pokolgép elhelyezését a felrobbantott vizcayai bankban.

a szombati merénylet nyomán, országos tiltakozó mozgalom bontakozott ki. hétfőn baszkföldön, kedden az egész országban egy órára bezártak a bankok, kifejezve az áldozatok családtagjai iránt érzett szolidaritásukat és azt a követelésüket, hogy a hatóságok keményebben lépjenek fel a terroristákkal szemben.

josé barrionuevo spanyol belügyminiszter, egy szerdai rádiónyilatkozatában határozottan leszögezte, hogy a kormány csak akkor hajlandó tárgyalni az eta képviselőivel, ha előbb a terroristák felfüggesztik akcióikat és fegyvereiket átadják a hatóságoknak. „a gyilkosokkal semmi tárgyalnivalónk nincs”, - mondotta.

a terroristák legfrissebb nyilatkozata kilátásba helyezte, hogy akcióikat madridra is kiterjesztik, amennyiben a pénzüntézek vezetői nem hajlandók megfizetni az ugynevezett forradalmi adót. mint ismeretes, az eta a nagy bankok igazgatótanácsainak tagjaitól

ta

személyenként tízmillió pesetát követel. a terroristák az így befolyt összegből, valamint az emberrablások válságdijaiból fedezik kiadásukat, többek között a fegyvervásárlásokat.

a témához tartozik, hogy a palesztinai felszabadítási szervezet madridi irodájának vezetője határozottan visszautasította és valótlanoknak nevezte egyes jobboldali lapok állítását, miszerint a pfsz kapcsolatot tart fenn az eta-val.

a madridi bíróság szerdán - első fokon - 30-30 évre ítélt két terroristát, akik négy évvel ezelőtt pokolgépet helyeztek el az el pais című napilap szerkesztőségében. az akciónak egy halálos és két sebesült áldozata volt.

ky/so ki

15.41 090283 2248

-. -

sk0045 4 230 mtik1051

japán kp

tokió, 1983. február 9. /mti/ - a japán kommunista párt szerdán országos felhívásban figyelmeztetett a nakaszone-kormány fegyverkezési politikájának veszélyeire. a szigetország népéhez intézett felhívásában a jkp megállapítja, hogy japán a második világháború utáni legveszélyesebb fordulóponthoz érkezett. a párt harcot hirdet a kormány politikája, mindenekelőtt a japán-amerikai katonai szövetség szorosabbra fűzése ellen és megbélyegzi a nakaszone-kabinetet, amiért az alkotmány megtartása helyett az egyesült államoknak tett ígéreteket részesíti előnyben.

a jkp arra szólította fel az ország népét, hogy harcoljon a japán-amerikai biztonsági szerződés, s elsősorban a nakaszone-kormány reakciós politikája ellen.

pl/so ki
15.44 090283 0761

ta

-. -

sk0046 4 230 mtik1052

tanaka

tokió, 1983. február 9. /mti/ - a japán ellenzéki pártok szerdán közös határozattervezetet terjesztettek elő azt követelve, hogy a korrupcióval vádolt tanaka kakuei volt miniszterelnököt fesszák meg parlamenti képviselői mandátumától. mint ismeretes, tanakát azzal vádolják, hogy a lockheed amerikai repülőgépgyártól 500 millió jen /mintegy kétmillió dollár/ összegű megvesztegetési pénzt fogadott el. a vád képviselői öt év börtönt követeltek tanaka számára, a bíróság azonban csak ősszel mondja ki ítéletét.

az egykori kormányfő - miután 1976-ban vádat emeltek ellene - megválni kényszerült a kormányzó liberális demokrata párt tagságától, mindazonáltal befolyásos parlamenti képviselő, sőt tényleges tagság nélküli „pártvezető”, maradt. megfigyelők arra számítanak, hogy a kormányzó ldp a parlamentben - a frakciók közötti ellentéteket félretéve - egységesen sorakozik majd fel az ellenzéki határozati javaslat megtorpedezésére.

... pl/so ki

15.49 090283 0975

--

sk0047 4 300 mtik1053

testvérpártok - főszerkesztői tanácskozás

prága, 1983. február 9. /mti/ - a szocialista országok testvéri kommunista- és munkáspártjai elméleti és politikai folyóiratainak főszerkesztői szerdán tanácskozást kezdtek prágában.

a megbeszélésen részt vesznek a bolgár kommunista párt, csehszlovákia kommunista pártja, a kubai kommunista párt, a lengyel egyesült munkáspárt, a magyar szocialista munkáspárt, a mongol népi forradalmi párt, a német szocialista egységpárt, a román kommunista párt, a szovjetunió kommunista pártja és a vietnami kommunista párt folyóirat-főszerkesztői, köztük benke valéria, az mszmp politikai bizottságának tagja, a társadalmi szemle folyóiratának jelen van továbbá az osztrák kommunista párt elméleti és politikai folyóiratának, valamint a béke és szocializmusnak, a kommunista és munkáspártok elméleti és tájékoztató folyóiratának főszerkesztője.

ta

✓ szerkesztő bizottságának
elnöke.

a tanácskozás célja annak megvitatása, hogyan folytassák e lapok együttműködésüket és fokozzák szerepüket a marxizmus-leninizmus alkotó fejlesztésében, milyen tennivalók vannak a szocialista és kommunista építésből, továbbá a mai antikommunizmus és imperializmus elleni küzdelemből származó tapasztalatok átadásában és terjesztésében.

sn/dj ki
15.56 090283 1256

-.-

sk0048 4 230 mtik1054

olasz orvossztrájk

róma, 1983. február 9. /mti/ - a szardíniai cagliari kórházának egyik osztályán éhségsztrájkot kezdett 48 beteg, akik közül többet már meg kellett volna operálni. a betegek azt követelik, hogy az orvosok hajtsák azonnal végre a műtéteket. a kórház orvosai azonban - csatlakozva szervezetük döntéséhez - mindaddig nem hajlandók dolgozni, amíg a szakszervezet és az egészségügyi minisztérium képviselői elfogadható megállapodást nem kötnek a munkabérekre és a munkaidőre vonatkozóan.

a kormány által a múlt héten javasolt fizetési és munkaidőcsökkentési feltételeket az orvosok nem fogadták el, így az olasz kórházi orvosok sztrájkja most már harmadik hete tart. renato altissimo egészségügyi miniszter kijelentette, hogy a szerződéstervezetnek csupán a munkaidőre vonatkozó pontjairól hajlandó tovább tárgyalni, a bérekről nem, „mert meg kell tartani a költségvetés előírását,..

mivel 60 ezer kórházi orvos továbbra is kitart követeléseit és a munkabeszüntetés mellett, a hatóságok radikális eszközökhöz folyamodtak. emanuele de francesco szicíliai prefektus szerdán mintegy ezer orvos katonai behívását rendelte el. északon, piemonte tartományban és főleg torinóban kétezer, padovában 360, perugiában 110 orvost hívtak be.

a hetek óta sztrájkoló genovai orvosok közül többen kérték a kényszerintézkedést, mert a betegekkel szembeni igazságtalanságnak tartják a szakszervezet és a kormány képviselői közötti kötélyhuzást.

kir/dj ki
15.58 090283 1486

ta

-.-

sk0049 4 230 mtik1055

finn külügyminiszter - nyilatkozat

helsinki, 1983. február 9. /taszsz/ - finnország támogatja a varsói szerződés tagállamainak azt a javaslatát, hogy kössenek megállapodást a katonai erő alkalmazásától való kölcsönös tartózkodásról, a varsói szerződéshez és a nato-hoz tartozó országok közötti békés viszony fenntartásáról, mert az ilyen kezdeményezés megvalósítása a nemzetközi légkör javulását vonná maga után - jelentette ki helsinkiiben pa:r sta:nbeck finn külügyminiszter.

az erőszak alkalmazásáról való lemondás gyakorlati alkalmazása a nemzetközi kapcsolatokban, valamint az ellentétek békés eszközökkel történő megoldása finnország véleménye szerint rendkívül időszerű probléma, érdemi és melyreható munkát igénylő kérdés - hangoztatta sta:nbeck, majd elmondotta: finnország folytatja erőfeszítéseit olyan megoldások felkutatására, amelyek elejét vennék az északi országokat fenyegető állítólagos nukleáris veszélyről szóló további találgatásoknak. finnország hajlandó más országokkal bármikor tárgyalásokat kezdeni erről a kérdésről.

a finn külügyminiszter a madridi találkozó munkájának felújításáról szólva hangsúlyozta, hogy finnország véleménye szerint a záróokmányban felhívást kellene tartalmaznia a kölcsönös bizalom, a biztonság és az európai leszerelés ügyét szolgáló konferencia összehívására.

ml fm ng
16.08 090283 1353

-.-

sk0050 4 230 mtik1056

lengyel géprablás

varsó, 1983. február 9. /mti/ - illegálisan svédországba vezetett egy mi-2 típusu helikoptert két lengyel pilóta. a pap hírügynökség szerdán a svéd rádióra hivatkozva jelentette, hogy az ottani hatóságok jelenleg kihallgatják a két géprablót.

lengyel részről hivatalosan kérték a svéd kormánytól a két pilóta kiadatását és a helikopter visszaszolgáltatását. az ügyben a lengyel szervek nyomozást folytatnak.

kn/so ki
16.13 090283 0462

ta

-.-

sk0051 4 230 mtik1057

atomfegyvermentes övezet - nszk

bonn, 1983. február 9. - kohl kancellár elutasította, a kormányban résztvevő szabaddemokraták egyik vezetője viszont részben pozitívan értékelte az európai atomfegyvermentes övezet megteremtésének gondolatát.

helmut kohl kancellár a bild-zeitungnak adott interjújában kategorikusan elutasította az erre vonatkozó svéd javaslatot és az azt támogató ndk-beli állásfoglalást, amelyet erich honecker, az ndk államtanácsának elnöke ismertetett kohlhoz intézett hétfői levelében.

ez a javaslat nem téma számomra - mondta kohl, aki azt sürgette, hogy ehelyett az európai közép-hatótávolságu fegyverek csökkentéséről folyó genfi tárgyalásokon történjék előrelépés. ezt viszont ezuttal is kizárólag a szovjetunió engedményeitől tette függővé.

ugyanakkor wolfgang mischnick, a szabaddemokrata párt parlamenti frakciójának elnöke azt hangoztatta, hogy az fdp mindig is egyetértett és hosszú távon ezután is egyetért az európai atomfegyvermentes övezetre vonatkozó elgondolással. a szabaddemokrata vezető „politikai rövidlátásnak„ minősítette az „elvileg helyes cél„ tabunak való nyilvánítását. azonban mischnick szerint is csak későbbi időpontban valósítható meg ez a terv, előbb a bécsi és a genfi tárgyalásokon kell eredményt elérni, s csak azután kerülhet sor az atomfegyvermentes övezet létrehozására Európában.

fkj/so ki

16.19 090283 1391

ta

sk0052 4 230 mtik1058

laoszi parlament - ülészak

vientiane, 1983. február 9. /taszsz/ - a szovjetunióval és a többi szocialista országgal való testvéri barátság és sokoldalú együttműködés elmélyítése a laoszi népi demokratikus köztársaság következetes és elvi irányvonala - jelentette ki szufanuvong államelnök, a laoszi népi forradalmi párt kb politikai bizottságának tagja.

szufanuvong a laoszi legfelsőbb népi gyűlés ülészakának végén elhangzott beszédében leszögezte, hogy laosz - vietnammal és kambodzsával együtt - következetesen küzd a délkelet-ázsiai problémák rendezéséért, a térség békéjének biztosításáért, a jószomszédi kapcsolatok megszilárdításáért.

az ülészakon határozatot fogadtak el, amely támogatja és helyesli a szovjetunió békés kezdeményezéseit, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa, az szkp központi bizottsága által a világ parlamentjeihez, kormányaihoz, politikai pártjaihoz és népeihez intézett felhívást.

a szovjetunió által előterjesztett indítványok - mutat rá a legfelsőbb népi gyűlés határozata - tényleges alternatívát kínálnak a szembenállást és a nukleáris háború előkészítését célzó imperialista irányvonallal szemben.

a küldöttek az ülészakon meghallgatták a minisztertanács beszámolóját az ország társadalmi és gazdasági fejlődéséről, és elfogadták az 1983-ra vonatkozó népgazdasági tervet és költségvetést.

ml fm ng

16.27 090283 1377

ta

sk0053 4 300 mtik1060

genfi tárgyalások - spd

bonn, 1983. február 9. /mti/ - a német szociáldemokrata párt több vezetője szerdán határozottan szembefordult a nyugatnémet kormánypártoknak azzal az elképzelésével, hogy a genfi tárgyalásokon elérendő „közbülső megoldás”, támogatásával mindenképpen tegyék lehetővé az amerikai közép-hatótávolságu fegyverek nszk-beli telepítésének megkezdését.

egon bahr, az spd elnökségének tagja, a vorwa:rts legfrissebb számában megjelenő cikkében leszögezte: mindenfajta „közbülső megoldás”, egyet jelentene az amerikai rakéták nyugat-európai telepítésével. a „közbülső megállapodás”, támogatása, például genschler külügyminiszter részéről, nem egyéb olyan kísérletnél, hogy a nyugatnémet közvéleményt „kis adagokban”, szoktassák hozzá a telepítéshez - írta bahr.

egyetlen nyugati politikus sem lehet olyan ostoba, hogy komolyan azt gondolja: a szovjetunió kész elfogadni az amerikai rakéták telepítésének megkezdését - hangoztatta a szociáldemokrata vezető.

ha az egyesült államok továbbra sem lép előre a genfi tárgyalásokon, akkor jövátelhetetlenül olyan további hónapok vesznek kárba, amelyek szükségesek lennének a megállapodás előkészítéséhez - állapította meg egon bahr, hozzátéve: legkésőbb a jövő év elejéig „történelmi döntésnek”, kell születnie az európai közép-hatótávolságu rakétákról, s ezért minden olyan kísérletet meg kell akadályozni, amely el akarja ködösíteni ezt a tényt.

ugyancsak a „közbülső megállapodások”, ellen foglalt állást carl friedrich weizsa:cker, hans-jochen vogel szociáldemokrata kancellárjelölt biztonságpolitikai tanácsadója, kiegészítve ezt azzal, hogy ha az amerikai rakéták telepítése elkerülhetetlenné válna, ennek akkor is tengeren és nem szárazföldön kellene történnie.

erhard eppler, az spd országos elnökségének tagja szerint caspar weinberger amerikai hadügyminiszter távozása nélkül a genfi tárgyalások nem fognak eredményre vezetni, mivel weinberger minden áron keresztül akarja vinni az amerikai rakéták nyugat-európai telepítését.

„ha az amerikai kormány a jelenlegi stílusban folytatja a tárgyalásokat, az spd nem fogja támogatni a pershing-2 rakéták nszk-beli telepítését, azért azonban nem merném tűzbe tenni a kezem, hogy az spd válasza akkor is „nem”, lenne, ha a genschler által képviselt „közbülső megoldás”, válna meghatározóvá”, - mondta a baloldali szociáldemokrata vezető.

fkj/dj ki
16.35 090283 2417

ta

sk0054 4 230 mtik1061

satilától napjainkig - az izraeli vizsgálat eseménykrónikája
/háttér/

budapest, 1983. február 9. /mti-panoráma/

1982. szeptember 16-18.

a nyugat-bejruti satila és szabra palesztin menekülttáborokban libanoni falangisták tömegmészárlást hajtottak végre. az áldozatok száma izraeli források szerint 7-800 fő volt, a palesztin források ennek többszöröséről beszéltek.

1982. szeptember 18.

az ensz biztonsági tanácsa hétpontos határozatban ítélte el a bejruti tömegvérengzést.

1982. szeptember 22.

az izraeli parlament 48-42 arányban elutasította hivatalos vizsgálóbizottság megalakítását a tömegmészárlás kivizsgálására. ariel saron hadügyminiszter az ülésen kijelentette, hogy az izraeli parancsnokság beengedte a táborokba a falangistákat „az ott található fegyveres elemek megsemmisítése céljából,,. jichak berman energiaügyi miniszter, a megszállt területek közigazgatásának vezetője tiltakozásul lemondott tisztségéről.

1982. szeptember 23.

jeruzsálemben több ezer ember tüntetett a „békét most,, elnevezésű mozgalom felhívására tiltakozásul a tömeggyilkosság ellen.

1982. szeptember 24.

az izraeli kormány bejelentette, hogy felkérték jichak kahant a legfelsőbb bíróság elnökét, hogy egy általa megalakítandó félhivatalos bizottság élén vizsgálja ki a tömegmészárlás körülményeit.

1982. szeptember 26.

mintegy négyszázezer tüntető követelte tel-avivban a begin-kormány lemondását és a nyugat-bejruti vérengzés kivizsgálását.

1982. szeptember 28.

az izraeli kormány bejelentette, hogy egy teljhatalmu független bizottságot állítanak fel a palesztinok ellen végrehajtott tömegmészárlás kivizsgálására. /folyt./

gyá/ge sj

16.37 090283 1922

-.-

sk0055 4 230 mtik1062

satilától napjainkig /2. rész/ - panoráma

1982. október 19.

megkezdte működését a jichak kahan vezette háromtagú vizsgálóbizottság.

1982. október 24-től november 24-ig

a bizottság meghallgatta a tanuvallomásokat, többek között rafael ejtan tábornokot az izraeli fegyveres erők vezérkari főnökét /október 24./, ariel saron hadügyminisztert /október 25./, menahem begin miniszterelnököt /november 8./ és jichak samir külügyminisztert /november 24./

1982. november 25.

a bizottság kilenc politikai és katonai vezetőt - köztük ariel saront, jichak samirt és rafael ejtant - figyelmeztetett, hogy a vizsgálat eddigi munkája hátrányos következményekkel járhat rájuk nézve és vonultassanak fel újabb bizonyítékokat védelmükre. enyhébb tartalmu figyelmeztetést kapott menahem begin miniszterelnök.

1982. december 8.

menahem begin a bizottsághoz küldött levelében megismételte védekezését, miszerint ő szeptember 18-án /azaz két nappal az események kezdete után/ a bbc híradásából értesült a történekről.

1983. február 8.

nyilvánosságra hozta jelentését a kahan-bizottság. a jelentés 114 napos vizsgálat eredményét összegző, nem kötelező érvényű ajánlásai több izraeli vezető közvetett felelősségét állapította meg. javasolta saron hadügyminiszter lemondását illetve leváltását.

1983. február 8.

menahem begin redkívüli kormányülést hívott össze, ahol saron kijelentette, hogy nem mond le tisztségéről.

1983. február 9.

az izraeli kormány ismét összeült a jelentés megvitatására. samir külügyminiszter külföldi utját megszakítva hazatért és részt vett az ülésen.

összeállította: gyórfy ágnes

gyá/ge sj

16.39 090283 1885

ta

-.-

sk0056 4 230 mtik1064

békekonferencia /1. rész/

bécs, 1983.február 9./mti/ - szerdán bécsben befejezte munkáját a „javaslatok a háboru veszélyének elhárítására Európában,, elnevezésű nemzetközi békekonferencia. a négynapos tanácskozáson neves politikusok és közéleti személyiségek, különböző politikai pártok és felekezetek képviselői vettek részt a kontinens szinte valamennyi országából, továbbá az egyesült államokból.

a szerdai záróülésen a politikai és katonai kérdéseket megvitató szakbizottság jelentését a magyar küldöttség vezetője, Péter János, az országgyűlés alelnöke ismertette. bevezetőjében emlékeztetett arra, hogy az egyesült nemzetek szervezete számos határozatot hozott a leszerelésről, több alkalommal felhívásban sürgette annak megvalósítását. emlékeztetbe idézte Jurij Andropov tavaly decemberi beszédét is, amelyben az SZKP KB főtitkára a fegyverkezési versennyel szemben a béke megszilárdítása mellett foglalt állást és kijelentette: a szocializmus lényegével ellentétes a fegyverkezés minden formája.

az országgyűlés alelnöke századunk negatív történelmi tapasztalatait felidézve biztosította a konferencia résztvevőit arról, hogy Magyarország nem csupán a háboru veszélyének elhárításában, hanem a nemzetközi feszültség csökkentésében is érdekelt. sürgette a szovjet-amerikai csúcstalálkozót, mert a legmagasabb szintű szovjet-amerikai érintkezés ma is nagy jelentőségű lenne, elősegíthetné, hogy a nemzetközi kapcsolatokban ismét helsinki szelleme kerüljön előtérbe. sajnós azonban az tapasztalható, hogy a jelenlegi washingtoni vezetésből hiányzik az erre irányuló őszinte szándék - mondta Péter János. /folyt./

sz/hi ki

16.45 090283 1659

ta

sk0057 4 230 mtik1065

békekonferencia /2. rész/

a konferencián elfogadott dokumentumban a résztvevők hangot adnak a nato fegyverkezési programjával kapcsolatos aggodalmuknak. úgy ítélik meg, hogy az eurorakéták tervezett telepítése megbontja a jelenlegi egyensúlyt, megnöveli a háborus konfliktus veszélyét. gyors döntéseket és megállapodásokat sürgetnek a fegyverkezési verseny új fordulójának feltartóztatására. figyelemre méltó kezdeményezéseknek minősítik a varsói szerződés tagországainak felhívását, azokat a javaslatokat, amelyeket jurij andropov december 21-i beszéde foglalt magába, valamint olof palme svéd miniszterelnöknek az európai atomfegyvermentes övezet megteremtésére és edward kennedy amerikai szenátornak a nukleáris fegyverkezés befagyasztására irányuló javaslatait. ugyanakkor csalódással vették tudomásul, hogy a nato-országok elutasították a varsói szerződés prágai kezdeményezéseit. ha nem is értettek velük egyet - hangoztatja a nyilatkozat -, legalább alternatív javaslattal élhettek volna.

a bécsi találkozó keleti és nyugati résztvevői egyetértettek abban, hogy az eurostratégiai tárgyalásokra javasolt amerikai nulla-megoldási terv nem célravezető kiindulási alap.

a tanácskozás eredményeit összegező közlemény végezetül megállapítja: a nemzetközi közvélemény fokozott nyomására van szükség a háboru veszélyének elhárításához. a kormányok politikai akarata hiányában a közvéleménynek kell kierőszakolnia a megfelelő leszerelési megállapodásokat.

... sz/hi ki

16.49 090283 1493

ta

sk0058 4 230 mtik1066

bush londonban

London, 1983. február 9./mti/ - George Bush amerikai alelnök szerdán délelőtt a brit külügyminisztériumban egyórás, „előzetesnek”, nevezett eszmecsereét folytatott Francis Pym külügyminiszterrel és helyettesével, Douglas Hurd-del. hivatalos tájékoztatás szerint a kelet-nyugati kapcsolatok, a közel-kelet és más, „ezekhez kapcsolódó világpolitikai kérdések”, kerültek szóba.

Pym külügyminiszter este részt vesz Thatcher miniszterelnök Bush tiszteletére adandó munkavacsoráján is.

Az amerikai alelnök szerdán a brit parlamenti ellenzék vezetőivel is találkozott.

ae/dj ki
16.56 090283 0618

-.-

sk0059 4 230 mtik2001

kreisky hazaérkezett

Bécs, 1983. február 9. /mti/ - az Egyesült Államokban tett háromnapos hivatalos látogatását, valamint többnapos, magánjellegű New York-i programját befejezve szerdán visszaérkezett Bécsbe Bruno Kreisky osztrák kancellár.

Repülőtéri nyilatkozatában a kancellár hasznosnak és nyílt légkörűnek nevezte Reagan elnökkel, valamint más amerikai vezető politikusokkal és üzletemberekkel folytatott megbeszéléseit. Jelezte, hogy a kétoldalu kapcsolatokban korábban felmerült nézeteltéréseket sikerült rendezni, így elhárultak az akadályok az amerikai és az osztrák vállalatok közötti együttműködés útjából. Mint emlékeztet, vezető amerikai kormánytisztviselők a közelmúltban azzal vádolták Ausztriát, hogy a szocialista országokkal folytatott kereskedelmében nem veszi tekintetbe Washington embargós politikáját és magas szintű technológiákat enged át szocialista országok vállalatainak. Osztrák részről határozottan visszautasították a vádakot.

Az osztrák kormányfő nagy jelentőségűnek nevezte az izraeli kormány felelősségét kimutató izraeli vizsgálati anyagot a Bejruti palesztin táborokban végrehajtott barbár mészárlásokkal kapcsolatban. Nehéz egyelőre megjósolni, hogy a fejlemények milyen

ll

hatással lesznek a közel-keleti békefolyamatra - mondotta kreisky -, majd hozzátette: washingtoni tárgyalásain szerzett benyomásai szerint az amerikai kormány mindennekelőtt a libanoni kérdés tisztázására helyezi a fő hangsúlyt és a külföldi csapatok libanonból történő kivonását szorgalmazza.

sz/ge ki

17.25 090283 1541

-.-

sk0060 4 230 mtik2002

Lemp

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1983. február 9. /mti/ - a konszolidálódás, a minőségi megújulás jegyében folynak lengyelországban a vajdasági pártértekezletek - mondotta wlozimirz mokrzyszczak, a lemp kb pb póttagja, a központi bizottság titkára, aki a szocialista országok varsóban működő állandó tudósítóit tájékoztatta szerdán a párt helyzetéről. a 49 vajdaság közül eddig harmincban tartották meg a pártkonferenciát, s a pártban folyó beszámolási kampány február végén, a varsói pártszervezet értekezletével ér véget. az eddigi tanácskozások azt tükrözik, hogy fokozottan érvényre jut a pártmunka egyik fő alapelve: közelebb kerülni az emberekhez.

ugyanöcsak jelentős vonás a párt eszmei és szervezeti egységének erősödése. megállapítható, hogy a lemp - amelynek taglétszáma 1980 közepétől 1982 végéig 800 ezerrel csökkent, s jelenleg 2 millió 340 ezret tesz ki - sokkal jobb helyzetben van, mint 1980 nyara előtt, amikor még több mint 3 millió tagot számlált. a minőségi javuláshoz, az aktivitás fokozódásához, a tanácskozások érdemi jellegéhez nagyban hozzájárul az új munkastilus. ennek sarkalatos pontjai közé tartozik a legfelső pártvezetés tagjai és a munkahelyi pártszervezetek közötti élénk kapcsolat, az alapos előkészítés és a rendszeres konzultációk gyakorlata, a párton belüli tájékoztatás lényeges javulása. mindezek nyomán fokozatosan helyreáll a lemp igazi marxista-leninista arculata - mondotta a kb titkára.

a pártértekezletek fő témái között mokrzyszczak a tagság aktivitásának, a lemp cselekvőképességének fokozását, a gazdasági reform megvalósítását, a szövetséges pártokkal való együttműködést, a nemzeti egyetértés előmozdítását említette. napirenden szerepel a szakszervezeti mozgalom ujjáépítése is, ezt a kérdést azonban már az alacsonyabb szintű pártszervezetek beszámoló taggyűlésein részletesen megvitatták.

le

a kb titkára szólt arról, hogy a központi bizottság legközelebbi, 12. ülésén a párt belső ügyeiről és fontos ideológiai kérdésekről lesz szó. közölte, hogy ezen a tanácskozáson fogadják majd el - valószínűleg bizonyos kiegészítésekkel - a Lemp „miért harcolunk, mire törekszünk”, című eszmei-programadó nyilatkozatát, amelynek kidolgozása több mint egy éve folyik. ugyancsak ezen az ülésen tesz jelentést eddig végzett - és még be nem fejezett - munkájáról az a bizottság, amely a népi Lengyelország történelmében időről időre felbukkanó válságok okait elemzi.

kn/ge ki

17.29 090283 2482

-. -

sk0061 4 230 mtik2003

tindemans

bécs, 1983. február 9. /mti/ - belgium a nato 1979. decemberi kettős határozatához tartja magát és csak akkor mond le az amerikai közép-hatótávolságú nukleáris robotrepülőgépek országa területén történő telepítéséről, amennyiben a szovjetunió elfogadja az amerikai kormány ugynevezett nullamegoldási javaslatát - jelentette ki szerdán bécsi sajtóértekezletén Leo tindemans belga külügyminiszter. tindemans osztrák kollégája, dr. willibald pahr meghívására kedden érkezett kétnapos hivatalos látogatásra ausztriába.

a belga kormány előtt ismeretes - mondotta -, hogy a nyugat-európai közvélemény ellenzi az amerikai rakéták felállítását, mégis hű kíván maradni az 1979-es állásfoglaláshoz és a genfi szovjet-amerikai tárgyalások kimenetelétől teszi függővé további döntését. belgium a nato többi tagországához hasonlóan kész fontolóra venni minden jól megalapozott szovjet javaslatot a témakörben, azonban továbbra is a nullamegoldást tekinti a legkedvezőbb tárgyalási pozíciónak, illetve megoldásnak.

a belga politikus szerint a madridi találkozó ma kedvezőbb légkörben folytatja munkáját az elmúlt évinél. mint mondotta, a jelek nem csupán az összeurópai leszerelési konferencia összehívása, hanem a madridi találkozót lezáró dokumentum kidolgozása szempontjából is reményteltek.

sz/dj ki

17.36 090283 1335

cl

-. -

sk0062 1 230 mtik2004 /javítás a mtik 1055-re/

finn külügyminiszter

mai mtik 1055 sz. hírünk /finn külügyminiszter/ 1.bek.7.sorban a
név helyesen:

pa:r stenba:ck

... áe

17.40 090283 0142

-.-

sk0063 4 230 mtik2005

kahan-nemzetközi visszhang 1.rész.

az mti tudósítói jelentik:

London, 1983. február 9. /mti/ - a kahan-jelentés közzététele után kialakult helyzetben mind a the times, mind a financial times azt tartaná helyesnek, ha menahem begin miniszterelnök új választásokat írna ki. a the times vezércikke egyebek között megállapította: „a jelenlegi izraeli kormány politikája vérfagyasztó képét rajzolt a külvilág számára erről az országról, és sokan vannak közöttünk, akik szeretnék hinni, hogy ez a kép hamis. helyesnek kell tartani ezután, ha az izraeli választópolgárok számára most, valamennyi tény birtokában, lehetőség nyílna arra, hogy ebben a hitünkben megerősítsenek vagy megrendítsenek bennünket.,,

a financial times szerint a begin-saron politika elvetése új és az eddiginél gyümölcsözőbb távlatokat nyitna a közel-keleti béketárgyalások előtt.

a the guardian ugyanakkor egyáltalán nem biztos benne, hogy begin akár választások kiírásával, akár más módon levonja a kahan-jelentés által szorgalmazott és sugallt következtetéseket. a begin-hívek azt mondják - írta a lap - hogy a miniszterelnök legfeljebb „jogi értelemben szenvedett vereséget, ami azonban nem von le semmit annak az értékéből, amit elvégezni próbál. amikor majd izrael gondoskodott valamennyi határának a biztonságáról - mondják ezek a hívek - akkor majd lesz elég ideje ahhoz, hogy olyan „demokratikus finomságokkal,, foglalkozzék, mint a kahan-jelentés. addig azonban izraelnek kemény vezetőre van szüksége, s ki más lehetne ez, mint éppen ő, begin?.,,

de

róma, 1983. február 9./mti/ - „a begin-kormány a felelős,, „az izraeli állam áll a vérengzések mögött,, - ilyen és ehhez hasonló címekkel számolt be az olasz sajtó szerdán a kahan- féle jelentésről.

a corriere della sera is úgy véli, hogy a jelentés egyértelműen a kormányzat felelősségét bizonyítja. valószínű azonban - írja az ujság - hogy a munkapárti ellenzék összetételéből eredően képtelen lesz az ügyből adódó belpolitikai előnyöket kihasználni.

washington, 1983. február 9. /mti/ - titkos tanácskozás folyt a múlt pénteken a fehér házban, amelyen reagan közel-keleti főtanácsadói a bejruti mészárlásról szóló jelentés várható hatását vizsgálva lényegében ariel saron izraeli hadügyminiszter távozása mellett foglaltak állást./folyt./

ae kir br ai ki

17.49 090283 2338

-.-

sk0064 4 230 mtik2006

kahan-nemzetközi visszhang 2.rész.

kormánykörökben élénk eszmecsere tárgya, vajon milyen hatással lenne saron hadügyminiszter távozása. mint a the new york times jelentette szerdán, az amerikai szakértői vélemények így összegezhetők: „amíg saron a kabinet tagja, nincs esély mozgásra sem a libanoni, sem a ciszjordániai tárgyalásokon, saron nélkül a begin-kormányzat valamelyest meggyengülne, és begin jobban hajlana a kompromisszumra,,.

washingtonban természetesen egyetlen felelős személy sem ismeri el nyíltan, hogy az amerikai tervek saron menesztéséhez fűződnek, de az említett fehér házi tanácskozáson a megbízhatónak tűnő lapértesülés szerint többször elhangzott, hogy saron nézetei túl szélsőségesek az amerikai kormányzat céljainak megvalósítása szempontjából.

hongkong, 1983. február 9./mti/ap/ - a távol-keleti köruton tartózkodó george shultz meglehetősen sajtóságos módon értékelte a kahan-jelentés napvilágra kerülését. magukról a jelentésben foglaltakról nem nyilatkozott - mivel ez az amerikai külügyminiszter szerint az izraeli belügyekbe való beavatkozással lenne egyenértékű - viszont, mint mondotta, az a tény, hogy a vizsgálat elkészült s a

le

jelentést közzétették, az „izraeli demokrácia életképességének diadala, az ország erkölcsi emelkedettségének bizonyítéka...”, „hogymindébből a továbbiakban mi lesz, az már izrael ügye,- jelentette ki hongkongban george shultz.

... br ai ki

17.58 090283 1434

-. -

sk0065 4 230 mtik2007

szovjet minisztertanács /1.rész/

moszkva, 1983. február 9. /mti/ - az elmúlt évi terv és költségvetés, és az 1982. januári terv teljesítését tekintette át szerdai ülésén a szovjetunió minisztertanácsa. az ülés felhívta a figyelmet a szovjet népgazdaság működésében még meglévő hiányosságokra, határozottan állást foglalt azok kiküszöbölése mellett, konkrétan megjelölve az egyes minisztériumok és gazdaságirányító szervek feladatait is.

a szovjetunió nemzeti jövedelme, mint ismeretes, 2,6 százalékkal, ipari termelése pedig 2,8 százalékkal nőtt a múlt évben. mint a nemrég közzétett tervjelentésből kitűnik, a mezőgazdaság 4 százalékkal növelte termelését. az egész népgazdaságon belül 2,7 százalékkal nőtt a munka termelékenység. megkezdődött az élelmiszerprogramban foglalt feladatok végrehajtása, több fontos mezőgazdasági terményből nőtt a megtermelt mennyiség.

ez év januárjában a szovjet ipar 6,3 százalékkal növelte termelését a múlt év első hónapjához képest. a kiskereskedelmi áruforgalom 3,1 százalékkal volt nagyobb, az ipari munkatermelékenység pedig 5,5 százalékkal nőtt.

a szerdai minisztertanácsi ülés rámutatott a számottevő eredmények mellett még meglévő hiányosságokra is. megállapította, hogy néhány minisztérium és országos főhatóság nem megfelelően gyakorolta irányító funkcióját, ezért nem tudta biztosítani a tervben előírt feladatok teljesítését. elmaradtak a tervteljesítésben a kohászat, a könnyűipar, a kőolaj és kőolaj-feldolgozóipar, a fa-, cellulóz- és papíripar, a hus- és tejipar, a vegyipar és élelmiszeripar üzemei. az egész népgazdaságra érvényes, hogy túlságosan nagyok a termelési költségek. továbbra is gyenge sok termék, köztük egyes közfogyasztási cikkek minősége. a múlt évben sem volt kielégítő a munkatermelékenység növekedésének üteme. különösen érvényes ez az építőiparra és a vasuti

10

közlekedésre. a szovjet népgazdaság több ágában az átlagfizetések gyorsabban nőttek, mint a munka termelékenysége. sok gazdasági ágban nem tettek meg mindent a belső tartalékok feltárása érdekében, és gyakran előfordul nem megfelelő hatékonyságu fűtőanyag-, energia- és alapanyag-felhasználás. a mezőgazdaságban elsősorban az öntözött területek hasznosításában fordultak elő hiányosságok. /folyt./

fl-kr/ge ki

18.04 090283 2277

-.-

sk0066 4 230 mtik2008

szovjet minisztertanács /2.rész/

a kormány ezért kötelezte a szovjetunió minisztereit, főhatóságainak vezetőit, valamint az egyes köztársaságok minisztertanácsainak vezetőit, hogy dolgozzanak ki és hajtsanak végre olyan intézkedéseket, amelyek eredményeként megszüntethetők az említett hiányosságok, növelhető a gazdasági munka színvonala, javulhat a társadalmi termelés intenzitása és hatékonysága, a legkisebb ráfordítással a legnagyobb termelési eredmény érhető el.

a minisztertanács a minisztériumok és a köztársasági minisztertanácsok feladatává tette az állami termelési és munkahelyi fegyelem erősítését minden munkahelyen, a munkaidő-veszteségek jelentős csökkentését s a fokozottabb takarékoskodást az anyagi, pénzügyi és munkaerőforrásokkal.

a kormány kötelezte a szovjetunió minisztériumait, a köztársaságok minisztertanácsait, hogy újabb intézkedésekkel segítsék elő a közfogyasztási cikkek termelésének növelését, az említett áruk minőségének javítását, választékuk bővítését, valamint a lakosságnak nyújtott szolgáltatások szélesítését.

fl-kr/ge ki

18.07 090283 1097

kl

-.-

sk0067 4 230 mtik2009

shultz - hongkongi nyilatkozat

hongkong, 1983. február 9. /mti-ap/reuter/ - az egyesült államok továbbra is vietnam elszigetelésére törekszik, mivel hanoi politikája „tulment a megengedhető határokon”, - jelentette ki szerdán hongkongban, ázsiai körútjának utolsó állomásán george shultz amerikai külügyminiszter.

washington vietnam-ellenességét shultz a szokásos módon, azaz a vietnami csapatok kambodzsai jelenlétével indokolta. mint ismeretes, a törvényes phnom penh-i kormány kérésére kambodzsában állomásozó vietnami erők éppen az amerikai és kínai támogatást élvező polpotista erőkkel szemben védik a délkelet-ázsiai országot.

shultz szerint kína és az egyesült államok egyetért abban, hogy vietnamnak ki kell vonulnia kambodzsából. az általa fölkeresett ázsiai országok - köztük kína - vezetői egyetértenek továbbá a reagan elnök által szorgalmazott „nulla megoldással”, - mondotta shultz, majd kifejtette: washington elképzelése szerint a „nulla megoldásnak”, az egész világra kiterjedő érvényűnek kellene lennie. azaz - a javaslat amerikai értelmezése szerint - a szovjetunióknak nemcsak nyugati, hanem keleti területein is egyoldalúan le kellene szerelnie saját és szövetségesei védelmét szolgáló középtávolságú rakétáit, anélkül, hogy a vele szembenálló felek korlátoznák hasonló fegyverrendszereiket.

ami a gazdasági kérdéseket illeti, shultz kijelentette, hogy az amerikai politika célja új ázsiai, elsősorban japán piacok megnyitása. óvta az ázsiai országokat a protekcionizmustól, rámutatva, hogy ezeknek az államoknak rendkívül nagy érdekük fűződik a szabadkereskedelelemhez.

az amerikai külügyminiszter megerősítette, hogy a reagan kormányzat határozottan ellenzi azt - az amerikai ipari és szakszervezeti körök által fölvetett - javaslatot, hogy a hazai ipar védelmében egyes iparcikkek, például gépkocsik esetében csak akkor engedélyezzék az importot, ha a behozott iparcikkekben amerikai gyártmányú alkatrészek is vannak.

kf lb pi

18.14 090283 1999

sk0068 4 230 mtik2010

rövid hírek

kadir - elutazás

moszkva, 1983. február 9. /mti/ - szerdán elutazott moszkvából abdul kadir altábornagy, az afgán demokratikus köztársaság nemzetvédelmi minisztere, az afganisztáni népi demokratikus párt kb politikai bizottságának póttagja, aki péntek óta tartózkodott hivatalos látogatáson a szovjetunióban. a magasrangu afgán vendéget dmitrij usztyinov, a szovjetunió marsallja, honvédelmi miniszter, az szkp kb politikai bizottságának tagja hívta meg.

a spanyol külügyminiszter bomban

bonn, 1983. február 9. /dpa/afp/ - rövid munkalátogatásra szerdán bonnba érkezett fernando moran lopez spanyol külügyminiszter. a spanyol diplomácia vezetője nyugatnémet kollégája, hans-dietrich genschel meghívásának tesz eleget. a két fél tárgyalásain várhatóan spanyolországna az európai gazdasági közösséghez való csatlakozása kerül szóba.

olasz ujfasiszták letartóztatása

róma, 1983. február 9. /taszsz/ - az olasz rendőrség letartóztatott 13 ujfasiszta suhancot, akik a múlt héten torinóban rátámadtak az olasz kommunista ifjusági szövetség képviselőire. a provokatív akció következtében többen megsebesültek. a letartóztatottak között van a helyi ujfasiszta ifjusági szervezet titkára, aki személyesen résztvett a kommunista fiatalok elleni tettlegességben.

törökország - őrizetbevétel

isztambul, 1983. február 9. /upi/ - a török biztonsági erők 68 személyt vettek őrizetbe isztambulban az utóbbi két hónap alatt lefolytatott razziák során. azzal gyanúsítják őket, hogy tagjai a forradalmi baloldal /dev sol/ elnevezésű szélsőséges pártnak. a dev yol /forradalmi út/ után a dev sol az ország második legnagyobb földalatti terrorista szervezete, amellyel az 1980-as katonai hatalomátvétel után a hatóságok leszámoltak. a razziák során nagy mennyiségű robbanóanyagot és fegyvereket foglaltak le.

ll

kalóztámadás

stockholm, 1983. február 9. /taszsz/ - kalóztámadás ért egy svéd olajszállítóhajót, amely szingapurból az indonéziai szumátra-sziget felé tartott. a késekkel felfegyverzett négy kalóz birtokba vette a hajót, a kapitányt néhány órára egy kabinba zárták, s ezalatt hatezer koronát loptak ki a felfeszített széféből.

kr te lb pi

18.20 090283 2214

--

sk0069 4 230 mtik2011

kambodzsai nemzetgyűlés

phnom penh, 1983. február 9. /taszsz/ - heng samrin, a kambodzsai népi forradalmi párt központi bizottságának főtitkára, a kambodzsai népköztársaság államtanácsának elnöke a nemzetgyűlésben leszögezte: a népi kambodzsa általános irányvonala miként eddig, a jövőben is a szovjetunióhoz, vietnamhoz, laoszhoz és a többi szocialista országhoz fűződő testvéri kapcsolatok és sokoldalú együttműködés elmélyítése.

a kambodzsai népköztársaság nemzetgyűlésének ülészakán elhangzott beszédében kijelentette, hogy a kambodzsai forradalom ellenségeinek minden próbálkozása ellenére az ország belső és nemzetközi helyzete tovább szilárdul és kudarca vannak ítélve azok a kísérletek, hogy kambodzsában visszafordítsák a történelem kerekét.

az ülészakon elfogadott határozat kifejezésre juttatja, hogy a kambodzsai nép egyöntetűen támogatja a szovjetunió békekezdeményezéseit. a küldöttek egyetértésükről biztosították a varsói szerződés államai prágai politikai nyilatkozatát is.

a parlament ülészakán felszólalt chea sim, a kambodzsai népi forradalmi párt kb politikai bizottságának tagja, a nemzetgyűlés elnöke is, aki méltatta az 1982-es évben a társadalmi és gazdasági élet valamennyi területén elért eredményeket. ezek a sikerek - mondotta - a párt helyes belpolitikai irányvonalának, a kormány sokoldalú tevékenységének és a nép önfeláldozó munkájának köszönhetőek.

a küldöttek egyhangulag elfogadták a jövő évi népgazdasági tervet és költségvetést.

ml lb pi

18.24 090283 1523

--

sk0070 4 230 mtik2012

háborus bűnösök - usa

London, 1983. február 9./taszsz/ - klaus barbie háborus bűnös sokéves sikeres rejtőzködéséért a felelősség teljes egészében az egyesült államokat terheli - közölte john loftus ismert amerikai jogász, aki az egyesült államok igazságügyminisztériumában a német háborus bűnösök ügyével foglalkozó osztály ügyésze volt.

john loftus a reuter hírügynökségnek adott nyilatkozatában kiemelte: a barbie ügy tényei arra engednek következtetni, hogy a náci háborus bűnösök egyik legnagyobb oltalmazója az egyesült államok kormánya volt. a háboru után kidolgozott egy különleges programot arra, hogyan rejtse a szövetségesek elől az általa elfogott hitlerista háborus bűnösöket s hogyan használja fel őket az egyesült államok „nemzetbiztonága”, érdekében.

a program megvalósítása során - loftus szavai szerint - 1948-ban a nemzetbiztonsági tanács a külügyminisztérium titkos „politikai koordinációs”, osztályának ellenőrzése alá helyezte az egyesült államok katonai felderítőinek egy sor olyan operatív csoportját, amelyek korábban nyugat-európában működtek. az osztály vezetője külön utasítást küldött a megszálló csapatoknak, amelyben kérte azon háborus bűnösök nevének törlését a szolgálati listáról, akik készek együttműködni az amerikaiakkal. ennek a programnak köszönhetően több száz náci háborus bűnös került illegális uton, hamis dokumentumokkal az egyesült államokba és latin amerikába - közölte loftus.

az amerikai jogász rámutatott: saját tapasztalatai szerint az egyesült államok kormánya a mai napig védelmet nyújt náci bűnösöknek és minden lehető módon akadályozza leleplezésüket. néhány évvel ezelőtt john loftusnak meg kellett válnia a minisztériumnak a fasiszta bűnösökkel foglalkozó osztályán betöltött ügyészi hivatalától, mivel minden erőfeszítése a kormány magasrangu, befolyásos személyeinek ellenállásába ütközött.

kzs lb pi

18.35 090283 1898

de

--

sk0071 4 230 mtik2013

salvadori fejlemények

san salvador, 1983. február 9. /ips,efe/ - a salvadori hadsereg főparancsnoksága szerdán bejelentette, hogy az északi chalatanango-megye több településéről visszavonták az ott állomásozó kormánycsapatokat. az intézkedést azzal indokolták, hogy a térségben a gerillák nagyarányú csapatösszevonásokat hajtanak végre és a felkelők újabb támadásaira lehet számítani.

a kormány egyik szóvivője közölte, hogy a felkelők támadást indítottak a jiquilisco nevű település ellen, berlin városától 16 kilométerrel délkeletre. mint ismeretes, a 30 000 lakosu berlin a múlt héten több napon át volt a felkelők kezén.

az efe spanyol hírgyűjtő arról számolt be, hogy a farabundo marti nemzeti felszabadítási front harcosai san vicente megyében egy katonai állást támadtak meg. a harcokban 9 katona életét veszítette, további hat megsebesült. a partizánok vesztesége három fő volt.

a salvadori hadsereg kedden azt állította, hogy három héttel ezelőtt indított ellenoffenzívájának eredményeként morazan-megyéből „kiűzte a gerillákat”, a „venceremos”, az fmln hivatalos rádiója viszont szerdán közölte, hogy a kormánycsapatok morazani ellenoffenzívája kudarcba fulladt és a megye területén érintetlenül maradtak a felkelők állásai.

... ml lb pi

18.43 090283 1285

--

sk0072 4 230 mtik2014

pron - előkészületek

varsó, 1983. február 9. /mti/ - széles körben folytatódnak lengyelországban a hazafias nemzeti újjászületési mozgalom, a pron kialakításának előkészületei. varsóban két fontos tanácskozást is tartottak erről.

hogyan vehetnének részt a fiatalok minél nagyobb számban a mozgalomban, - erről tanácskoztak szerdán a lengyel szocialista ifjusági szövetség /zsmf/ aktivistái. a kétmillió tagot számláló ifjusági szervezet képviselői hangoztatták, hogy a kialakulóban levő új népfront igen alkalmas fórum a fiatalok társadalmi, gazdasági és

de

szociális problémáinak nemcsak előterjesztésére, hanem fokozatos megoldására is. a fiatalok széleskörű részvételéhez azonban az is szükséges, hogy a pron programja az ifjú nemzedékhez is szóljon. jan dobraczynski, a pron ideiglenes országos tanácsának elnöke a tanácskozáson aláhuzta, hogy a hazafias nemzeti újjászületési mozgalom csakis a fiatalság bekapcsolódásával válhat a nemzeti egyetértést érdemben előmozdító tényezővé.

a pron május elejére tervezett első országos kongresszusának előkészületeivel foglalkoztak a pax katolikus társaság aktivistáinak országos találkozóján is, amelyen részt vett marian orzechowski, az ideiglenes országos tanács főtitkára, a lemp központi bizottságának titkára. felszólalásában a mozgalom szocialista jellegét hangsúlyozta, és úgy fogalmazott, hogy a pron a lengyel politikai rendszer fontos elemévé válhat. a közvéleményt képviselő autentikus népfrontmozgalom a jövőben a társadalmi konzultáció hiteles fórumává válhat, véleményt nyilváníthat különféle döntések meghozatalában, jelentős részt vállalhat a tanácsi és parlamenti választások előkészítésében és lebonyolításában - mondotta.

kn/hi ki

18.47 090283 1726

--

sk0073 4 230 mtik2015

rövid hírek

japán szocialista halála

tokió, 1983. február 9. /upi/ - szerda délután tokióban elhunyt az ellenzéki japán szocialista párt főtitkára, hirabajasi takesi. a politikus 61 éves volt.

dohányzás-elleni nap nagy-britanniában

London, 1983. február 9. /dpa/ - a brit nemdohányzók szövetsége szerdára dohányzás-elleni napot hirdetett meg nagy-britanniában. ezen a napon a nemdohányzók fel akarják hívni a figyelmet azokra a veszélyekre, amelyek dohányzó embertársaik részéről fenyegetik őket. a tömegtájékoztatási eszközökön keresztül is figyelmeztetik e káros szenvedélyt folytató embertársaikat a dohányzás egészségkárosító hatására.

inf luenza

de

róma, 1983. február 9. /taszsz/ - az Európában egyre terjedő influenza elérte Olaszországot is. a központi egészségügyi intézet adatai szerint a betegség minden harmadik olasz lakost megfertőzött és komoly károkat okozott az ország nemzetgazdaságának: megközelítőleg 1,4 milliárd munkaóra esett ki.

sztálingrád - párizsi megemlékezés

párizs, 1983. február 9. /taszsz/ - a második világháborúban hősiessé vált normandia-nyemai francia légiezred egykori harcosai szerdán párizsban, a fegyveres erőik muzeumban szovjet veteránokkal és hadtörténészekkel együtt emlékeztek meg a sztálingrádi ütközet évfordulójáról. a nagy honvédő háború veteránjaiból és szovjet hadtörténészekből álló küldöttséget Pavel Zsilin altábornagy, a Szovjetunió Honvédelmi Minisztériuma hadtörténeti intézetének igazgatója vezeti.

brecht és a marxizmus

berlin, 1983. február 9. /mti/ - négynapos tudományos tanácskozás kezdődött szerdán Berlinben „brecht és a marxizmus”, címmel. a Bertolt Brecht születésének 85. évfordulója alkalmából rendezett tanácskozáson 15 ország hétszáz tudósa vesz részt.

bj, ts lb pi

18.52 090283 1805

--

sk0074 4 230 mtik2016

puja frigyés párizsba érkezett

párizs, 1983. február 9. /mti/ - puja frigyés külügyminiszter, aki Claude Cheysson francia külügyminiszter meghívására hivatalos látogatást tesz a francia fővárosban, szerdán délután párizsba érkezett.

puja frigyés csütörtökön kezdi meg hivatalos tárgyalásait.

ds/hi ki

18.55 090283 0326

Al

--

sk0075 4 230 mtik2017

fanfani bizalmat kapott

róma, 1983. február 9. /mti/ - az olasz képviselőház szerda esti ülésén 334:254 arányban bizalmat kapott a kormány.

a bizalmi szavazást az ugynevezett eni-vita miatt tartották meg. a vita amiatt robbant ki, hogy a szocialista párt nyomására eltávolították tisztéből az eni állami vállalat igazgatóját, umberto colombo. a kommunista párt, illetve spadolini volt miniszterelnök pártja külön-külön olyan javaslatot terjesztett elő, amely felülbírálta volna ezt a lépést. a vita megakadályozására állt elő a kormánykoalíció ellenjavaslatával, amely jóváhagyta a döntést s . erről rendezett fanfani bizalmi szavazást. a miniszterelnök minden meglepetést el akart kerülni, és emiatt név szerinti, nyílt szavazást kért, kizárta, hogy a titkosság leple alatt a négypárti koalícióból bárki a hivataloss indítvány ellen voksoljon.

colombo eltávolítását az állami vállalatok szocialistapárti minisztere, de michelis sürgette. az olasz sajtó véleménye szerint colombo bűne az volt, hogy a bíróság rendelkezésére akarta bocsátani a korrupciós botrányok vizsgálatához szükséges adatokat.

először fordult elő, hogy a korábbi szövetséges, a volt miniszterelnök nyíltan a kormány ellen lépett fel. spadolini kijelentette ugyan, hogy a „nem,, csak erre az alkalomra szól, kétségtelen azonban, hogy fanfani a republikánusok távolodásának politikai árával fizette meg a koalíció viszonylagos békéjének helyreállítását. a miniszterelnök parlamenti beszédéből ugyanis kitűnt, hogy a szocialistákkal való szakadást - és ezzel az előrehozott választások kockázatát - akarta elkerülni.

... kir/ge ki

19.10 090283 1635

JL

sk0076 4 230 mtik2018

salvador - kirkpatrick /lásd k1049.sz.hirünket/

havanna, 1983.február 9./mti/ - szerdán salvadorba érkezett jeane kirkpatrick, az egyesült államok ensz-képviselője. az amerikai diplomata körutat tesz latin-amerikában. salvadori látogatása előtt panama, costa rica és honduras vezetőivel tárgyalt, salvadorból venezuelába utazik tovább.

kirkpatrick asszony, aki már reagan amerikai elnök választási kampánya idején is a latin-amerikai diktaturák nyílt védelmezőjeként lépett fel, mostani körutjával a nicaraguával és a közép-amerikai haladó mozgalmakkal szembeni reakciós közép-amerikai szövetséget próbálja hatékonyabbá tenni.

go/hi ki

19.38 090283 0663

--

sk0077 4 230 mtik2019

pershing kísérlet

cape canaveral, 1983. február 9. /ap/afp/ - szerdán cape canaveralban /florida/ újabb - egy hónapon belül a második - kísérletet hajtották végre a nyugat-európai telepítésre szánt pershing-2 típusu amerikai középhatótávolságu rakétával.

az amerikai hadsereg egyik szóvivője sikeresnek minősítette a kísérletet. hozzátette, hogy a kísérlet végleges mérlegének elkészítéséhez még néhány nap szükséges, és csak az összes adat birtokában lehet végérvényes ítéletet mondani a próbarepülés lefolyásáról.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a rakétát a cape canaveralban lévő támaszpontról közép-európai idő szerint 16 óra 6 perckor indították. a szerkezet repülése valamivel több mint 11 percig tartott. a pálya legnagyobb magassága 344 kilométer volt, a rakéta a felbocsátás helyétől 1512 kilométerre csapódott be. az utóbbi adat mintegy 160 kilométerrel hosszabb, mint

JL

a legutóbbi, január 21-én végrehajtott kísérlet esetében, amelyet akkor kielégítőnek minősítettek. a szóvivő közölte, hogy most fokozottabb igénybevételnek akarták kitenni a rakéta hajtóművét és tehetetlenségi vezérlését.

sl lb pi

19.40 090283 1194

.-.

sk0078 4 230 mtik2020

nato-titkok - konkret

hamburg, 1983. február 9. /reuter/ - a nyugatnémet rendőrség szigorúan titkos nato-dokumentumokat kobzott el egy hamburgi szélsőbaloldali képeslaptól, a konkrétól - közölte szerdán a magazin szerkesztőségének képviselője. nyilatkozatában elmondta, hogy a nato nukleáris stratégiájával foglalkozó dokumentumokat közel egy hónappal ezelőtt foglalta le a rendőrség házkutatás során a konkret hamburgi irodáiban, valamint a szerkesztő és egy munkatárs lakásában.

a szerkesztőség egy tagja szerint a szatirikus hangvételtől ismert képeslap katonai körökből jutott hozzá a dokumentumokhoz. azok tartalmáról azonban csak a szintén hamburgi die welt közlése alapján lehet megtudni valamit. a jobboldali napilap cikke szerint a dokumentumokban egy, a szovjetunióra mért csapásra vonatkozó utasítások és a nato támadáshoz megjelölt szovjet célpontok szerepelnek. a die welt közölte, hogy összesen 11 dokumentumról van szó.

ku lb pi

20.00 090283 0972

Al

.-.

sk0079 4 230 mtik2021

bush - londoni előadás

London, 1983. február 9./mti/ - George Bush amerikai alelnök szerdán este a londoni városházán, a brit politikai és társadalmi élet egybegyűlt kiválóságai előtt „ésszerűtlennek” minősítette a közepes hatótávolságú rakétafegyverzetek korlátozása tárgyában tett eddigi szovjet javaslatokat és kiállt a Reagan elnök javasolta nullamegoldás mellett. Hozzátette azonban - amint az néhány hete szokásban van - hogy a Reagani terv nem „vagy ez, vagy semmi más”, típusú javaslat: az egyesült államok kész „megvizsgálni minden ésszerű szovjet indítványt a genfi tárgyalóasztalnál”,.

Előadásában Bush részletesen kifejtette a NATO valamennyi, eddig ismert érvét az új amerikai rakéták nyugat-európába telepítése mellett. Ugy fogalmazott, hogy a nyugat-európába telepítendő amerikai rakéták megteremtik „a létfontosságú kapcsolatot”, az amerikai stratégiai nukleáris erők és /a nyugat-európában lévő/ hagyományos erők között. Ha az egyesült államok elállna a telepítésüktől - tette hozzá - nyugat-európa „kiválna az amerikai nukleáris ernyő alól”,.

Bush az összemérhetőség fogalmából teljesen kirekesztette a közepes hatótávolságú francia és brit fegyverzeteket is, mondván, hogy ezek egyrészt nem szárazföldi telepítésűek, másrészt a genfi tárgyalások „eleve”, szovjet-amerikai egyensúly létrehozására kaptak mandátumot.

Az előadást megelőzően Bush Pym brit külügyminiszterrel, majd Michael Foottal, a munkáspárt vezérével és Denis Healeyvel, Foot helyettesével találkozott.

Healey egy esti interjúban elmondta: nyomatékosan tették Bush előtt, hogy a munkáspárt ellenzi az amerikai rakétatelepítést, mert az szükségtelen. A NATO kezében van annyi fegyver, hogy képes legyen megvédeni magát. Healey szerint ő és Foot felvetették Bushnak és kíséretének, hogy a közepes hatótávolságú fegyverzetek egész témakörét be kellene illeszteni az általános stratégiai egyensúly eszközeiről ugyancsak genfben folyó szovjet-amerikai tárgyalásokba. Benyomásuk az volt, hogy az amerikaiak érdeklődést mutattak az ötlet iránt, de „egyelőre kintartanak jelenlegi tárgyaló pozíciójuk mellett”,.

George Bush szerdán este Margaret Thatcher miniszterelnök vacsoravendége volt. A brit-amerikai tárgyalások estebéd előtt, alatt és után kerültek sorra.

del

busht egyébként a városháza előtt a brit nukleáris leszerelési mozgalom aktivistái fogadták, akik jelszavakkal és transzparenssekkel tiltakoztak látogatása, az amerikai rakétatelepítése és a brit nukleáris fegyverzet korszerűsítése ellen.

ae/hi ki

20.04 090283 2550

-.-

sk0080 4 230 mtik2022

mx - fejlemények

washington, 1983. február 9. /mti/ - reagan elnök szerdán egy hónappal meghosszabbította annak az elnöki bizottságnak a megbízatását, amely brent scowcroft volt nemzetbiztonsági tanácsadóval az élen az mx-rakéták telepítésének új módját és általában az amerikai nukleáris stratégiai erő fejlesztésének irányát hivatott megjelölni a fehér ház, illetve a kongresszus számára.

a bizottságnak eredetileg február közepén kellett volna előterjesztenie javaslatát, mint a bizottsághoz közelálló források kiszivárogtatták, ez az indítvány egy teljesen új mx-rakéta kifejlesztését és különleges szállítójárművekre való telepítését irányozta volna elő. a fehér ház azonban kedden cáfolta, hogy ez a tervzet, - amely nem zárna ki az eredeti mx-rakéták egy részének a minuteman silókban való elhelyezését sem, - véglegesen a bizottság várható ajánlásának alapját alkotná. szerdán pedig scowcroft bejelentette, hogy reagan körülbelül egyhónapos haladékot adott a tizenegy tagú bizottság jelentésének előterjesztéséhez, hogy lehetővé tegye további műszaki információk beszerzését és az alternatívák tanulmányozását.

reagan a bizottságot decemberben nevezte ki nem a legszerencsésebb körülmények között. a bizottság néhány kiszemelt tagja, köztük henry kissinger volt külügyminiszter és harold brown volt hadügyminiszter megtagadta a tagságot. harold brown később „tanácsadóként”, mégis részt vett a bizottság ülésein. már a bizottság kinevezését követő napokban kifogásolta a sajtó és a kongresszus számos képviselője, hogy reagan ismét kapkodva akar döntésre jutni az mx-ügyben.

ll

haladékokat adva a jelentés előterjesztéséhez a fehér ház most megpróbál nagyobb komolyságot kölcsönözni a scowcroft bizottság munkájának, abban a reményben, hogy megfelelő előkészítés esetén sikerül elfogadtatnia a törvényhozásban az mx építésére jövőre előirányzott hétmilliárd dolláros költségvetést.

br/ge ki

20.11 090283 1941

..

sk0081 4 230 mtik2023

bolgár-török tárgyalás /lásd k1047.sz.hirünket/

szófia, 1983.február 9./mti/ - bolgár-török külügyminiszteri tárgyalások kezdődtek szerdán szófiában. ilter türkmén török külügyminiszter bolgár kollegája, petr mladenov meghívására érkezett hivatalos látogatásra bulgáriába.

a szerdai megbeszélésről kiadott közlemény szerint a miniszterek tárgyszerű és baráti légkörben részletesen áttekintették a kétoldalu kapcsolatok alakulását. elégedetten állapították meg, hogy a két szomszédos ország viszonya fejlődésének nem akadálya az a körülmény, hogy társadalmi rendszerük különböző. kapcsolataik alakításában mindkét felet a békeakarát és a jószomszédságra törekvés vezényli. egyetértettek abban, hogy új, korszerűbb formákkal kell gazdagítani a két ország ipari, mezőgazdasági, kereskedelmi, szállítási és energetikai együttműködését.

ék/hi ki

20.15 090283 0868

al

..

sk0082 4 230 mtik2024

irak - irán

teherán/manama/london, 1983. február 9./afp/reuter/ - az iráni fegyveres erők szerdán kora délután lelőtték négy iráni repülőgépet a hadszíntér déli övezete felett - jelentette az iráni hírgyűjtemény. a jelentés szerint a gépeket akkor érte találat, amikor támadást akartak intézni az iráni erők ellen.

a szárazföldi hadszíntéren történetekről az iráni nem közölt részleteket, mindössze annyit mondott, hogy heves tüzérségi párbajra került sor a két fél között a hadszíntér északi részén. a tüzérségi párbajban 100 iráni meghalt.

az iráni jelentések szerint az iráni erők szerdán meggyőzték az irániakat a miszan tartományban lévő al-shib körzetében indított támadásról. az iráni hadsereg szóvivője azt közölte, hogy a szerdán hajnalban indított közel 10 órás iráni támadás sikertelen volt és „egyetlen iráni sem tehetett iráni földre a lábát,„.

irak légiereje és haditengerészeti egységei szerdán támadást intéztek három iráni hajó ellen a perzsa-öbölben, bandar khomeini kikötőváros bejáratánál és megsemmisítették őket - jelentette az iráni hírgyűjtemény.

kzs lb pi

20.41 090283 1118

-.-

sk0083 4 230 mtik2025

közel-kelet

ensz bt - megszállt területek

new york, 1983. február 9. /taszsz/reuter/ap/ - az ensz arab tagállamainak csoportja szerdán kérte a biztonsági tanácsot, hogy sürgősen üljön össze és folytassa a vitát a megszállt arab területeken szaporodó izraeli településekről. a bt várhatólag pénteken ül össze.

az arab csoport jelenlegi elnöke, a jordániai ensz-üggyvivő levelében felhívta a figyelmet arra, hogy izrael makacsul kitart bekebelezési politikája mellett.

dl

a biztonsági tanács utoljára november 12-én vitatta meg ezt a témát, majd határozatlan időre elnapolta ezzel kapcsolatos tanácskozásait.

butrosz ghali

bagdad, 1983. február 9. /upi/ - butrosz ghali külügyi államminiszter vezetésével magasrangú egyiptomi küldöttség kezdett tárgyalásokat bagdadban. 1979 óta először látogatott Irakba ilyen jelentős egyiptomi delegáció.

ghali államminisztert fogadta tarik aziz iraki miniszterelnökhelyettes, az ina hivatalos iraki hírügynökség szerint a libanoni helyzetről és az elnemkötelezett országok márciusi, uj-delhibei sorra kerülő csúcskonferenciájáról volt szó a találkozón.

arafat - fahd

dzsidda, 1983. február 9. /upi/ - fahd szaud-arábiai király szerdán dzsiddában fogadta jasszer arafatot, a pfsz vb elnökét. megfigyelők hangsúlyozzák annak a fontosságát, hogy erre a találkozóra öt nappal a palesztin nemzeti tanács algiri - sokak szerint sorsdöntő - ülészsaka előtt került sor. a király és arafat tanácskozásának tartalmáról nincs értesülés. feltehető, hogy főleg a palesztin területek és Jordánia közötti szövetségi kapcsolatok lehetőségeiről volt szó.

ku pi

20.52 090283 1647

..-

sk0084 4 230 mtik2026

reagan - Levél

washington, 1983. február 9. /afp/reuter/ - bátoritónak nevezte az egyesült államok és a szovjetunió között több szinten folyó leszerelési tárgyalások komolyságát és tárgyyszerűségét Ronald Reagan amerikai elnök abban a levélben, amelyet az amerikai fegyverzetellenőrzési és leszerelési hivatal éves tevékenységét összegző jelentés kiegészítéseként szerdán adtak át a kongresszusnak.

ll

az amerikai elnök a levélben hangoztatta „őszinte eltökéltségét,, a tárgyalások folytatására egészen addig, amíg - mint írta - nem sikerül „célkitűzéseinket,, megvalósítani. reagan hangoztatta, hogy a megegyezést nem öncélnak tekinti, hanem a nemzetközi biztonság és stabilitás erősítésének eszközeként fogja fel.

az amerikai elnök mind az egyesült államok mind a szovjetunió szempontjából „méltányosnak és mindkét fél érdekében állónak,, nevezte a különböző leszerelési tárgyalásokon eddig előterjesztett amerikai javaslatokat.

a leszerelési tárgyalások irányában tanusított amerikai álláspont alapelveiről reagan azt állította, hogy az egyesült államok olyan megegyezéseket akar kötni, amelyek az egyenlő jogok és az egyenlő korlátozások elve alapján, hatékony ellenőrzés mellett lényeges és katonailag jelentős csökkentéseket eredményeznének mindkét fél, tehát a szovjetunió és az egyesült államok részére.

sl lb pi

20.58 090283 1359

..

sk0085 4 230 mtik2027

madridi találkozó

madrid, 1983. február 9. /taszsz/ - az európai biztonsági és együttműködési értekezleten résztvevő államok madridi találkozásán szerdán a küldöttségvezetők tanácskoztak. mint az újságírók körében ismeretessé vált, az ülésen azt vitatták meg, miként lehet legjobban megszervezni a további munkát pozitív eredmények mihamarbbi elérése céljából.

norvégia, finnország, a szovjetunió, svédország, románia, svájc, lengyelország, jugoszlávia és más országok küldöttségvezetői ennek kapcsán számos elképzelést ismertettek.

anatolij kovaljov külügyminiszter-helyettes, a szovjet delegáció vezetője, azért szállt sikra, hogy ott folytassák a megállapodást célzó erőfeszítéseket, ahol erre reális lehetőségek vannak. hangsúlyozta: realizmusra van szükség abban is, hogy a találkozó minden résztvevője felismerje, hol nem voltak és továbbra sincsenek ilyen lehetőségek. egyes országok olyan javaslatairól van itt szó, amelyeknek eleve elfogadhatatlan voltával szerzőik is régen tisztában vannak. a szovjet delegáció a munkafolyamat minden olyan

sl

formáját és módszerét támogatja, amely közelebb hozhatja az eredményt, kész sokféle és rugalmas formát és módszert megvizsgálni, és elő fogja segíteni, hogy a találkozó légköre konstruktívabbá váljék.

te lb pi

21.09 090283 1293

--

sk0086 4 230 mtik2028

izraeli kormányülés - elnapolás

jeruzsálem, 1983. február 9. /afp/ - az izraeli kormány szerdai rendkívüli ülésén nem hozott semmiféle döntést a kahan-jelentés ajánlásaiival kapcsolatban, és a tanácskozást csütörtök délutánra elnapolta.

a kabinet három órás vitájában résztvevett rafaél ejtan vezérkari főnök is, aki a kahan-bizottság jelentése szerint ariel saron hadügyminiszterhez hasonlóan közvetett formában felelős a bejruti tömeggyilkosságért. saron egyébként az ülés közben távozott a tanácskozásról.

ku lb pi

21.16 090283 0542

--

sk0087 4 800 mtik2030

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0033-ig
budapest, 1983. február 9. /mti/

sk0001 magyar-csehszlovák művésztalálkozó	
sk0002 „kármentő diplomácia”, 2. rész	panoráma
sk0003 kamionosok	
sk0004 kétszemélyes pályaudvar	panoráma
sk0005 „kármentő diplomácia”, 1. rész	panoráma

sl

- sk0006 találkozzunk a bíróságon panoráma
sk0007 shultz - japán sajtó
sk0008 amerikai vadászgépek tajvannak
sk0009 vizügyi sztrájk
sk0010 magyar felszólalások
sk0011 bush londonban
sk0012 hitacsi - ipari kémkedés
sk0013 amerikai támaszpontok
sk0014 homecker-javaslat
sk0015 ensz - közel-kelet
sk0016 közel-kelet - pravda
sk0017 kina - usa
sk0018 moszkvai divatház
sk0019 jang - hongkongi lap
sk0020 izrael - vizsgálóbizottság 1. rész
sk0021 izrael - vizsgálóbizottság 2. rész
sk0022 közel-keleti hírek
sk0023 ndk válasz a svéd jegyzékre
sk0024 világűr - ensz
sk0025 rövid hírek
rangun: sztambolics
varsó: sajtóelméleti konferencia
sk0026 hírek jugoszláviából
sk0027 óvári varsóban
sk0028 bush elutazott párizsból
sk0029 szer - taszsz
sk0030 az „ultimátumtól,, az il-86-ig 1. rész panoráma
sk0031 az „ultimátumtól,, az il-86-ig 2. rész panoráma
sk0032 rövid hírek
moszkva: karjalainen - szovjet kitüntetés
phenjan: malik phenjanban
phenjan: tömegtüntetés

sk0033 bush

/folyt./ pi/ge

21.45

090283 1531

sk0088 4 800 mtik2031

tartalomjegyzék 2. rész sk0034-sk0068-ig

- sk0034 emberi jogok
- sk0035 izrael-libanon 1. rész
- sk0036 izrael-libanon 2. rész
- sk0037 szovjetunió - iaea
- sk0038 európai parlament - dél-afrika
- sk0039 irak-írán - taszs
- sk0040 kahan-jelentés - taszs
- sk0041 türkmén szófiában
- sk0042 samir - hazautazás
- sk0043 kirpatrick
- sk0044 spanyol terrorizmus
- sk0045 japán kp
- sk0046 tanaka
- sk0047 testvérpártok - főszerkesztői tanácskozás
- sk0048 olasz orvosstrájk
- sk0049 finn külügyminiszter - nyilatkozat
- sk0050 lengyel géprablás
- sk0051 atomfegyvermentes övezet - nszk
- sk0052 laoszi parlament - ülészak
- sk0053 genfi tárgyalások - spd
- sk0054 satilától napjainkig 1. rész
- sk0055 satilától napjainkig 2. rész
- sk0056 békekonferencia 1. rész
- sk0057 békekonferencia 2. rész
- sk0058 bush londonban
- sk0059 kreisky hazaérkezett
- sk0060 lemp
- sk0061 tindemans
- sk0062 javítás az mtik1055-re
- sk0063 kahan - nemzetközi visszhang 1. rész
- sk0064 kahan - nemzetközi visszhang 2. rész
- sk0065 szovjet minisztertanács 1. rész
- sk0066 szovjet minisztertanács 2. rész
- sk0067 shultz - hongkongi nyilatkozat
- sk0068 rövid hírek
 - moszkva: kadir - elutazás
 - bonn: a spanyol külügyminiszter bonnban
 - róma: olasz ujjfasiszták letartóztatása
 - isztambul: törökország - őrizetbevétel
 - stockholm: kalóztámadás

panoráma
panoráma

/folyt./ pi/ge

21.46

090283 1521

ll

sk0089 4 800 mtik2032

tartalomjegyzék 3. rész sk0069--sk0089-ig

- sk0069 kambodzsai nemzetgyűlés
- sk0070 háborús bűnösök - usa
- sk0071 salvadori fejlemények
- sk0072 pron - előkészületek
- sk0073 rövid hírek
 - tokió: japán szocialista halála
 - london: dohányzás elleni nap nagy-britanniában
 - róma: influenza
 - párizs: sztálingrád - párizsi megemlékezés
 - berlin: brecht és a marxizmus
- sk0074 puja frigyos párizsba érkezett
- sk0075 fanfani bizalmat kapott
- sk0076 salvador - kirkpatrick
- sk0077 pershing-kísérlet /részben szerk.táj./
- sk0078 nato-titkok - konkrét
- sk0079 bush - londoni előadás
- sk0080 mx-fejlemények
- sk0081 bolgár-török tárgyalás
- sk0082 irak - irán
- sk0083 közel-kelet
- sk0084 reagan-levél
- sk0085 madridi találkozó - taszsz
- sk0086 izraeli kormányülés
- sk0087 tartalomjegyzék 1.
- sk0088 tartalomjegyzék 2.
- sk0089 tartalomjegyzék 3.

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tiber
szerkesztette: flesch istván
márkus gyula
németh gyula
kis csaba
pirityi sándor

- v é g e -

pi/ge

21.46

090283 1339

del

--

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

